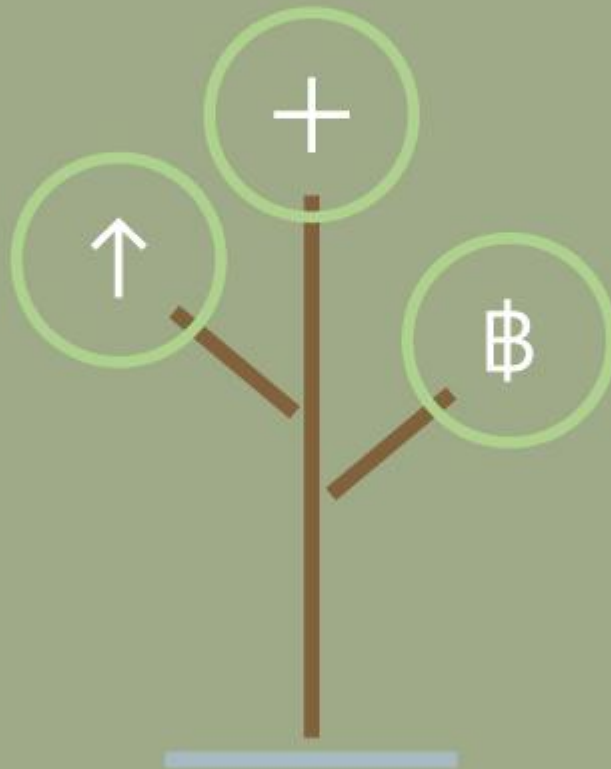

ธนาคารแห่งประเทศไทย

รายงานราคาสินค้าเกษตรสำคัญของไทย
ไตรมาสที่ 3/2558

สำนักงานภาคเหนือ
สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สำนักงานภาคใต้

ส่วนเศรษฐกิจภาค
สำนักงานภาค
ธนาคารแห่งประเทศไทย

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	1
สถิติราคาสินค้าเกษตรสำคัญของไทย และแนวโน้ม	2
รายงานราคาสินค้าเกษตรรายชนิด	
ข้าว	4
ยางพารา	7
ปาล์มน้ำมัน	10
มันสำปะหลัง	14
อ้อยและน้ำตาล	17
กุ้งขาว	20

ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยสำนักงานภาคทั้ง 3 ภาค (ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้) ได้ร่วมกันจัดทำทวิเคราะห์ราคาสินค้าเกษตรสำคัญของไทย รวมถึงสถานการณ์การผลิต ตลอดจนมาตรการภาครัฐและปัจจัยต่างๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าเกษตร

Disclaimer: ข้อคิดเห็นที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นความเห็นของผู้เขียน ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของธนาคารแห่งประเทศไทย

ข้อมูลเพิ่มเติม

ข้าว :	อนุสรฯ อนุวงศ์	โทร. 0-5393-1116	email : AnusaraA@bot.or.th
ยางพารา :	กฤษณี พิสิษฐกุล	โทร. 0-7427-2000 ต่อ 4727	email : KritsanP@bot.or.th
ปาล์มน้ำมัน :	พวงเพชร อังวิศิษฏ์วงศ์	โทร. 0-7427-2000 ต่อ 4726	email : PuangpeU@bot.or.th
มันสำปะหลัง :	วิชิต พิมพ์สวัสดิ์	โทร. 0-4333-3000 ต่อ 3421	email : WichitP@bot.or.th
อ้อยและน้ำตาล :	สุทธิรัตน์ สุทธิมณฑล	โทร. 0-4333-3000 ต่อ 3422	email : SutthirS@bot.or.th
กุ้งขาว :	ถนอมจิตร สิริภคพร	โทร. 0-7427-2000 ต่อ 4723	email : ThanomjS@bot.or.th

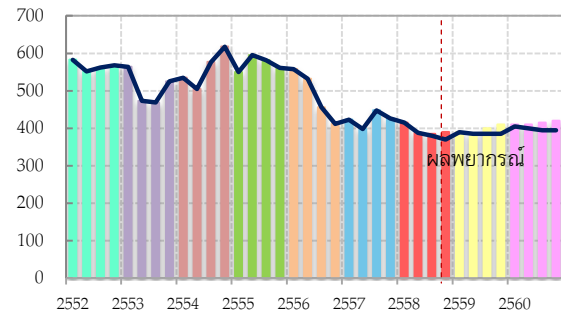
ตารางแสดงราคาสินค้าเกษตรสำคัญของไทย										
รายการ	หน่วย	ปี 2557	2557			2558			%Δ Q3 2558	
			ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	QoQ	YoY	
ข้าวเปลือก										
ข้าวเปลือกเจ้าความชื้น 15%	บาทต่อตัน	7,713	8,088	7,907	7,830	7,635	7,921	3.7	-2.1	
ข้าวเปลือกหอมมะลิ	บาทต่อตัน	13,782	13,991	13,065	13,080	13,315	13,151	-1.2	-6.0	
ข้าวเปลือกเหนียว	บาทต่อตัน	11,856	12,561	10,419	10,753	11,137	11,845	6.4	-5.7	
ยางพารา										
ยางแผ่นดิบชั้น 3	บาทต่อกก.	57.85	53.71	49.00	55.86	53.95	47.03	-12.8	-12.4	
ยางแท่ง STR20	บาทต่อกก.	56.15	52.39	49.46	48.55	50.62	47.94	-5.3	-8.5	
ปาล์มน้ำมัน										
ผลปาล์มทะเล	บาทต่อกก.	5.00	4.79	5.31	5.82	4.51	3.90	-13.5	-18.6	
น้ำมันปาล์มดิบ	บาทต่อกก.	28.57	25.48	28.31	33.46	26.58	24.34	-8.5	-4.5	
มันสำปะหลัง										
หัวมันสดคละ	บาทต่อกก.	2.11	1.90	2.20	2.21	2.15	2.26	5.12	18.32	
มันเส้น	บาทต่อกก.	6.76	6.82	7.05	6.46	6.78	7.32	7.96	7.33	
แป้งมัน	บาทต่อกก.	13.11	12.99	13.21	12.92	13.62	14.14	3.82	8.85	
อ้อยและน้ำตาล										
อ้อย*	บาทต่อตัน	883	-	867	850	869	-	-	-	
น้ำตาลทรายดิบ (ตลาดนิวยอร์ก)	เซ็นต์ต่อปอนด์	16.33	15.90	15.79	14.13	12.45	11.29	-9.3	-29.0	
กุ้งขาว										
กุ้งขาวขนาด (70 ตัว ต่อกิโลกรัม)	บาทต่อกก.	210.64	202.19	179.46	184.31	150.43	154.67	2.8	-23.5	

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สถาบันวิจัยยาง กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย

ทิศทางราคาสินค้าเกษตรสำคัญในช่วง 2 ปีข้างหน้า (รายไตรมาส)

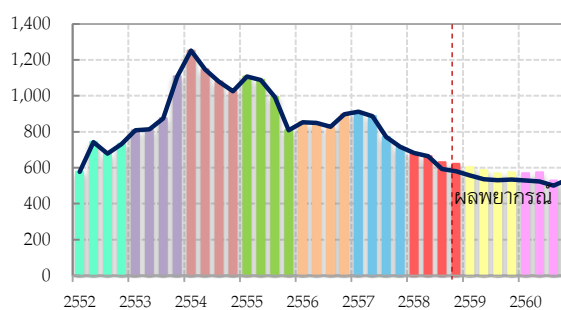
ดอลลาร์ สหรัฐ.ต่อตัน

Rice

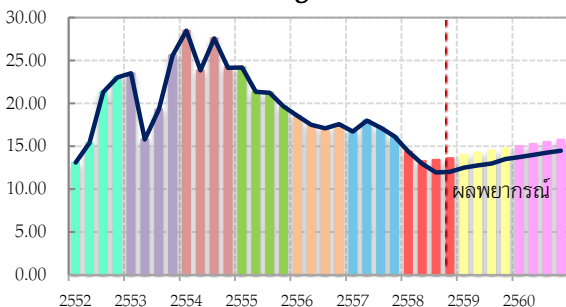
ดอลลาร์ สหรัฐ.ต่อตัน

Palm oil

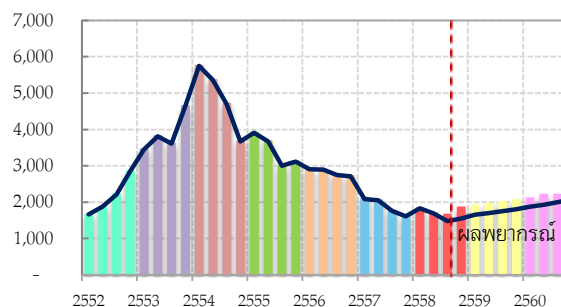
เซ็นต์ต่อปอนด์

Sugar

ดอลลาร์ สหรัฐ.ต่อตัน

Natural Rubber

หมายเหตุ: กราฟแท่ง เป็นผลพยากรณ์ในเดือนกันยายน 2558, กราฟเส้น เป็นผลพยากรณ์ในเดือนตุลาคม 2558

ที่มา: World Commodity Forecasts, The Economist Intelligence Unit (as of October 2015 Blue line)

ทิศทางราคาสินค้าเกษตรสำคัญในช่วง 2 ปีข้างหน้า (รายปี)

รายการ	หน่วย	2556	2557	2558	2559
Rice	ดอลลาร์ สหรัฐ.ต่อตัน	424	388	386	399
(Thai White Rice 100% 2 nd F.O.B Bangkok)	% YoY	-13.4	-8.4	-0.5	-3.2
Palm oil	ดอลลาร์ สหรัฐ.ต่อตัน	821	630	540	522
(Malaysian/Indonesian, CIF NW. Europe)	% YoY	-4.2	-23.3	-14.3	-3.3
Sugar	เซ็นต์ต่อปอนด์	17.01	12.81	12.94	14.13
(ISA daily average)	% YoY	-3.8	-24.7	1.0	9.2
Natural Rubber*	ดอลลาร์ สหรัฐ.ต่อตัน	1,873	1,634	1,725	1,969
(Thailand RSS3 price)	% YoY	-33.4	-12.8	5.6	14.1

ที่มา: World commodity Forecasts, The Economist Intelligence Unit (as of October 2015)

*เป็นราคา Thai Rubber Research Institute RSS3 spot prices, US\$/tonne (conversion from Baht) จากเดิมเป็น New York price เริ่มใช้ในเดือนมิถุนายน 2556

ข้าว

Key Message

ไตรมาสที่ 3 ปี 2558 ราคาข้าวเปลือกทุกชนิดในประเทศลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อน ตามราคาข้าวในตลาดโลกที่ยังอยู่ในระดับต่ำ แต่เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนราคาข้าวเปลือกเจ้าเพิ่มขึ้นจากปริมาณผลผลิตที่น้อยลงจากภัยแล้ง ประกอบกับราคาข้าวเหนียวเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีความต้องการจากจีนเพิ่มขึ้น ขณะที่ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิลดลงเล็กน้อย และคาดว่าจะทรงตัวอยู่ในระดับนี้จนถึงไตรมาส 4 แม้มีปัจจัยบวกจากปริมาณผลผลิตที่ลดลงจากภาวะแห้งแล้ง แต่มีปัจจัยลบจากราคาข้าวในตลาดโลกที่ยังอยู่ในระดับต่ำ และผลจากการระบายข้าวในสต็อกของภาครัฐ

1. ภาวะราคาข้าว

1.1 ราคาไตรมาสที่ 3/2558

ราคาข้าวเปลือกภายในประเทศ พิจารณาจากราคาข้าวเปลือกเจ้าความชื้น 15% เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนร้อยละ 3.7 จากตันละ 7,635 บาทเป็น 7,921 บาท เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปรังลดลงจากภาวะแห้งแล้ง และเกษตรกรหันไปปลูกพืชอื่นที่ใช้น้ำน้อยกว่าราคาข้าวเปลือกเหนียวเพิ่มขึ้นจากตันละ 11,137 บาทเป็น 11,845 บาท ตามความต้องการของตลาดจีนเพิ่มขึ้น ส่วนราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ ลดลงเล็กน้อยจากตันละ 13,315 บาท เหลือ 13,151 บาท (รูปที่ 1)

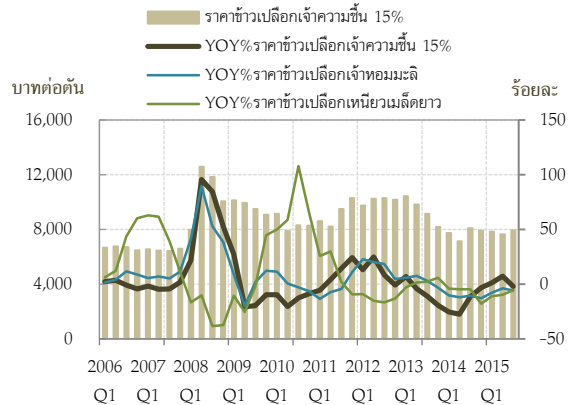
1.2 แนวโน้มราคาข้าว

ราคาส่งออกข้าวสาร 100% ของไทย จากรายงาน World commodity forecasts ของ EIU เดือนตุลาคม 2558 คาดว่า ราคาส่งออกข้าวสาร 100% ของปี 2558 ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 8.4 จากเฉลี่ยตันละ 424 ดอลลาร์ สหรัฐ. เหลือ 388 ดอลลาร์ สหรัฐ. ตามราคาข้าวในตลาดโลก ประกอบกับมีแรงกดดันจากการระบายข้าวจากสต็อกที่เหลืออยู่จำนวนมาก สำหรับแนวโน้มในไตรมาส 4 ปี 2558 EIU คาดว่า ข้าวไทยจะมีราคาเฉลี่ยตันละ 370 ดอลลาร์ สหรัฐ. ซึ่งต่ำกว่าราคาเฉลี่ยทั้งปี 2558 ส่วนราคาข้าวเปลือกภายในประเทศคาดว่า จะอยู่ในระดับ

ใกล้เคียงกับปัจจุบัน เนื่องจากปริมาณผลผลิตข้าวนาปีลดลงจากภาวะแห้งแล้ง แต่มีปัจจัยลบจากราคาข้าวในตลาดโลกที่ยังอยู่ในระดับต่ำ

รูปที่ 1

ราคาข้าวเปลือกเจ้าที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2. ปัจจัยกำหนดราคา

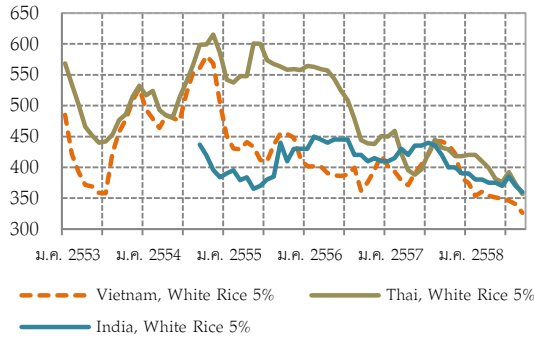
2.1 ปัจจัยเชิงโครงสร้าง

ความต้องการข้าวไทยจากต่างประเทศ กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (USDA) คาดว่า ปริมาณการส่งออกข้าวไทยในปี 2558 จะมีจำนวน 9 ล้านตัน ลดลงจากปีก่อนที่ส่งออกได้ประมาณ 11 ล้านตัน ทั้งนี้เดือนมกราคม - สิงหาคม ไทยส่งออกข้าวได้ทั้งหมด 5.9 ล้านตัน (รูปที่ 3) ลดลงร้อยละ 11.86 เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อนที่ส่งออกได้ 6.6 ล้านตัน เนื่องจากมีการแข่งขันด้านราคากับคู่แข่งสำคัญทั้งเวียดนามและอินเดีย โดยราคาข้าวเวียดนามลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในเดือนกันยายน 2558 อยู่ที่ 326.4 ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อดัน ซึ่งเป็นราคาต่ำสุดในรอบเกือบ 8 ปี (นับตั้งแต่ราคา 320 ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อดันในเดือนตุลาคม 2550) และราคาข้าวอินเดียอยู่ที่ 360 ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อดัน (รูปที่ 2) ประกอบกับไทยส่งออกข้าวหนึ่งได้น้อยลง เนื่องจากปริมาณผลผลิตข้าวนาปรังซึ่งเป็นวัตถุดิบในการผลิตข้าวหนึ่ง ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ขณะที่การส่งออกข้าวหอมมะลิ และข้าวเหนียวยังขยายตัวได้ดีตามความต้องการในตลาดต่างประเทศในช่วงครึ่งหลังของปี

รูปที่ 2

ราคาส่งออกข้าวของผู้ส่งออกสำคัญในตลาดโลก

ดอลลาร์ สรอ. ต่อตัน

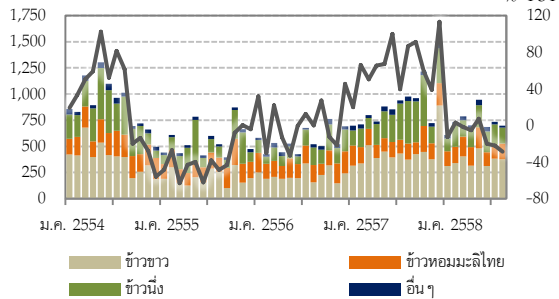

ที่มา: World Bank และ FAO

รูปที่ 3

ปริมาณการส่งออกข้าวไทย

พันเมตริกตัน

ที่มา: กรมศุลกากร

คาดการณ์ ณ เดือนกันยายน 2558 ของกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (USDA) คาดว่าความต้องการบริโภคข้าวโลกปี 2558/59 มีจำนวน 487.4 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 3.8 ล้านตัน โดยผลผลิตข้าวโลกปรับลดลง 0.4 ล้านตัน เหลือ 475.8 ล้านตัน จะส่งผลให้สต็อกปลายปีลดลงจาก 100.0 ล้านตันเหลือ 90.2 ล้านตัน (ตารางที่ 1) และปริมาณการค้าข้าวยังอยู่ใกล้เคียงกับปีก่อนที่ 42.2 ล้านตัน

การผลิตไตรมาสที่ 3 ปี 2558 ผลผลิตข้าวออกสู่ตลาดประมาณ 3.1 ล้านตัน โดยที่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรคาดว่าผลผลิตข้าวฤดูนาปรังปีการผลิต 2557/58 จะมีผลผลิตข้าวนาปรังทั้งสิ้น 5.5 ล้านตัน ลดลงจากปีก่อนถึงร้อยละ 43.2 จากภาวะแห้งแล้งทำให้พื้นที่เพาะปลูกลดลง โดยเฉพาะในภาคเหนือตอนล่างและภาคกลาง

ตารางที่ 1

ปริมาณการผลิต การบริโภค และสต็อกข้าวโลก

(หน่วย: ล้านตันข้าวสาร)

	2556/57	2557/58	2558/59	
			ส.ค.	ก.ย.
ผลผลิต	478.2	476.2	478.7	475.8
บริโภค	481.5	483.6	487.8	487.4
การค้า	43.4	42.5	42.3	42.2
สต็อกปลายปี	107.4	100.0	90.9	90.2

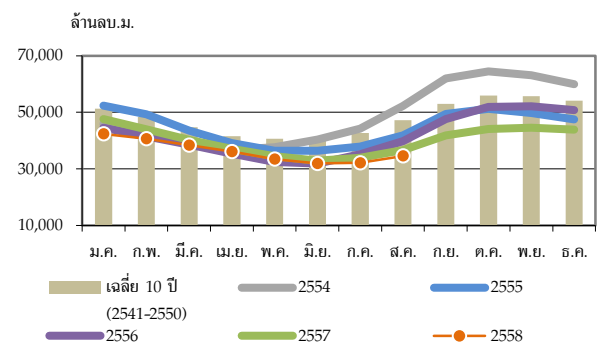
ที่มา: United States Department of Agriculture (USDA)

แนวโน้มผลผลิตข้าวนาปี 2558/59 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรคาดว่า ผลผลิตจะลดลงจาก 26.1 ล้านตันในปีก่อน เหลือ 23.0 ล้านตัน หรือลดลงร้อยละ 11.76 จากการขอความร่วมมือเกษตรกรให้ชะลอการเพาะปลูกออกไปจนถึงเดือนสิงหาคม เนื่องจากสถานการณ์ภัยแล้งทำให้ระดับน้ำในเขื่อนอยู่ในระดับต่ำไม่เพียงพอต่อการเพาะปลูก ส่งผลให้พื้นที่ปลูกลดลง และเกษตรกรหันไปปลูกพืชอื่นที่ให้ผลตอบแทนมากกว่า โดย ณ สิ้นเดือนกันยายน 2558 ปริมาณน้ำในเขื่อนทั่วประเทศอยู่ที่ 34,582 ล้านลูกบาศก์เมตร ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 10 ปี อยู่ที่ 47,249 ล้านลูกบาศก์เมตร (รูปที่ 4) ซึ่งจะส่งผลต่อการผลิตข้าวนาปรังในรอบถัดไป ในขณะที่ปริมาณน้ำฝนทั่วประเทศอยู่ที่ 237.4 มิลลิเมตร ต่ำกว่าปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 30 ปีเล็กน้อย ซึ่งอยู่ที่ 242.7 มิลลิเมตร (รูปที่ 5)

รูปที่ 4

ปริมาณน้ำในเขื่อนทั่วประเทศและเขื่อนสำคัญ

(หน่วย : ล้านลูกบาศก์เมตร)

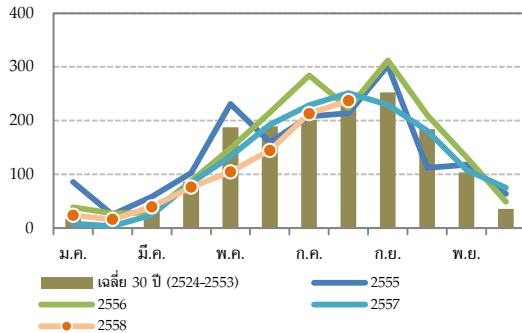

ที่มา: ศูนย์ประมวลวิเคราะห์สถานการณ์น้ำ กรมชลประทาน

รูปที่ 5

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยทั้งประเทศ

(หน่วย : มิลลิเมตร)

ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา

2.2 ปัจจัยระยะสั้นและระยะปานกลาง

สินค้าคงคลัง ในเดือนกันยายน 2558 กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (USDA) คาดว่า สต็อกข้าวสารไทย ณ สิ้นปี 2558 มีทั้งสิ้น 10.0 ล้านตัน ลดลงจากปีก่อน 1.6 ล้านตัน โดยสัดส่วนสต็อกข้าวสารโลกต่อความต้องการบริโภค ณ สิ้นปี 2558 และปี 2559 คาดว่า จะอยู่ที่ร้อยละ 20.7 และร้อยละ 18.5 ตามลำดับ ลดลงมาใกล้เคียงกับปี 2551 (Commodity Boom) ซึ่งอยู่ที่ระดับร้อยละ 18 - 19

3. นโยบายและมาตรการ

1. สำหรับสต็อกข้าวภายในประเทศจากโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2554/2555 นาปรัง ปีการผลิต 2555 ปีการผลิต 2555/2556 (รอบ 1 และรอบ 2) และปีการผลิต 2556/2557 นับตั้งแต่ต้นปีจนถึงสิ้นเดือนกันยายน 2558 ทางการระบายข้าวไปแล้ว 7 รอบ รวมทั้งสิ้น 3.26 ล้านตัน มูลค่า 35,103 ล้านบาท ส่งผลให้ปริมาณข้าวในสต็อกเหลืออยู่ประมาณ 13 - 14 ล้านตัน

2. ผลการประชุมของคณะรัฐมนตรี วันที่ 6 ตุลาคม 2558 มีมติเห็นชอบโครงการบูรณาการมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ปี 2558/59 และโครงการจัดทำแผนชุมชนเพื่อแก้ไขวิกฤตภัยแล้ง ปี 2558/59 วัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการพื้นที่เพาะปลูกพืชฤดูแล้งให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำ

ต้นทุนและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง และช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งให้มีรายได้จากกิจกรรมอื่นทดแทน โดยครอบคลุมพื้นที่การเกษตรในเขตชลประทานลุ่มน้ำเจ้าพระยา 22 จังหวัด และทั่วไปอีก 55 จังหวัด โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2558 - 30 เมษายน 2559 มี 8 มาตรการ ดังนี้

1. **มาตรการส่งเสริมความรู้และการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน** ประกอบด้วยโครงการตามแผนชุมชนเพื่อแก้ไขวิกฤตภัยแล้งด้านการเกษตรและโครงการลดค่าครองชีพโดยจำหน่ายสินค้าราคาเหมาะสม

2. **มาตรการชะลอหรือขยายระยะเวลาชำระหนี้ที่เกษตรกรมีภาระหนี้กับสถาบันการเงิน** โดยการลดหรือยกเว้นการเก็บค่าเช่าที่ดิน การให้สินเชื่อ และการชดเชยดอกเบี้ยให้แก่กลุ่มเกษตรกรและสมาชิกสหกรณ์ การขยายระยะเวลาชำระหนี้ ดังนี้

- 1) สินเชื่อเพื่อปรับปรุงระบบการผลิตด้านการเกษตร วงเงินกู้รายละไม่เกิน 100,000 บาท ชำระไม่เกิน 10 ปี กรณีพิเศษไม่เกิน 12 ปี ปลอดชำระต้นเงิน 3 ปีแรก อัตราดอกเบี้ย MRR-2% (MRR = 7%)
- 2) สินเชื่อเพื่อสร้างงานในชุมชน วงเงินกู้รายละไม่เกิน 50,000 บาท กำหนดอัตราดอกเบี้ย MRR-2 กำหนดชำระคืนในเวลาไม่เกิน 5 ปี
- 3) สินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน ให้สินเชื่อแก่ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งเพื่อเป็นทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพและชำระหนี้สิน วงเงินไม่เกิน 200,000 บาทต่อราย
- 4) สินเชื่อธุรกิจท่องเที่ยว สนับสนุนเงินทุนให้กับผู้ประกอบการขนาดเล็กในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งให้สามารถมีเงินทุนในการประกอบอาชีพ
- 5) สินเชื่อองค์กรชุมชน สนับสนุนเงินทุนให้กับกลุ่มองค์กรชุมชนและกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งให้สามารถมีเงินทุนในการประกอบอาชีพผ่านกลุ่ม

6) สินเชื่อ SMEs สนับสนุนเงินทุนให้กับผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งให้สามารถมีเงินทุนในการประกอบอาชีพ

7) การช่วยเหลือสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่ประสบภัยแล้ง โดยขยายระยะเวลาชำระหนี้ ปลอดดอกเบี้ย ให้แก่สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร 6 เดือน และให้สินเชื่อเพิ่มแก่สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร รายละไม่เกิน 30,000 บาท ปลอดดอกเบี้ย 6 เดือน รัฐชดเชยดอกเบี้ยแทนสมาชิกในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี และกองทุนพัฒนาสหกรณ์สนับสนุนเงินกู้ให้สหกรณ์ 300 ล้านบาท ปลอดดอกเบี้ย 6 เดือน

8) การขยายระยะเวลาชำระหนี้ การขยายระยะเวลาชำระหนี้เดิม ไม่เกิน 24 เดือน ให้แก่เกษตรกรลดดอกเบี้ยให้ร้อยละ 3 วงเงินสินเชื่อที่รับขยายระยะเวลา 60,000 ล้านบาท รัฐบาลชดเชยดอกเบี้ยแทนเกษตรกรร้อยละ 1.5 ต่อปี และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร รับภาระดอกเบี้ยแทนเกษตรกร ร้อยละ 1.5 ต่อปี

3. มาตรการจ้างงานเพื่อสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร มีการจ้างงานภายใต้โครงการของกรมชลประทาน และการจ้างงานเร่งด่วนและการพัฒนาทักษะฝีมือ

4. มาตรการเสนอโครงการตามความต้องการของชุมชนเพื่อบรรเทาผลกระทบภัยแล้ง โดยให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลัก และรวบรวมส่งให้คณะกรรมการอำนวยการบูรณาการแก้ไขปัญหาวิกฤตภัยแล้งปี 2558/59 เพื่อพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาการช่วยเหลือต่อไป

5. มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ จากการผลิตน้ำประปาอย่างประหยัด โดยการประชาสัมพันธ์และการสื่อสารสู่เกษตรกร และโครงการส่งเสริมการปลูกข้าวโดยวิธีเปียกสลับแห้งเพื่อประหยัดน้ำ (นาปรัง) ฤดูกาลผลิต 2558/59

6. มาตรการเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุน ประกอบด้วย การปฏิบัติการฝนหลวง การสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ การพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร การสนับสนุนน้ำในพื้นที่ประสบปัญหาภัยแล้ง

7. มาตรการเสริมสร้างสุขภาพและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การช่วยเหลือด้านการแพทย์และสาธารณสุขกับประชาชน การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

8. มาตรการสนับสนุนอื่นๆ เช่น การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.2556 แผนสินเชื่อสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชน

ตาราง

Key Message

ไตรมาสที่ 3/2558 ราคาข่าฝักรับปรับตัวลดลงต่อเนื่อง ตามสถานการณ์การชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนที่มีมากกว่าที่คาด จนต้องปรับลดค่าเงินหยวน ทำให้ตลาดทุนและสินค้าโภคภัณฑ์รวมถึงราคาข่าฝักในตลาดล่วงหน้าปรับตัวลดลงมาก ประกอบกับแรงกดดันจากราคาน้ำมันดิบที่ปรับตัวลดลงต่ำสุดในรอบ 6 ปีครึ่ง สำหรับแนวโน้มราคาข่าฝักในไตรมาสที่ 4 ปี 2558 มีโอกาสฟื้นตัวอย่างจำกัด โดยคาดว่าอยู่ในช่วง 45 - 50 บาทต่อกิโลกรัม เนื่องจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกยังคงมีความเสี่ยง โดยเฉพาะเศรษฐกิจจีนที่ชะลอลงมากกว่าที่คาดการณ์แม้จะมีมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง

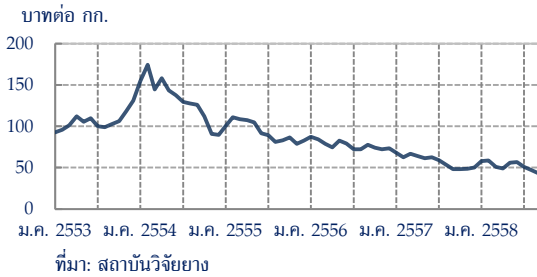
1. ภาวะราคาข่าฝัก

1.1 ราคาไตรมาสที่ 3/2558

ราคาข่าฝัก ลดลงต่อเนื่อง โดยราคาข่าฝักแผ่นดิบคุณภาพ 3 เฉลี่ย 47.03 บาทต่อกิโลกรัม ลดลงร้อยละ 12.8 จาก 53.95 บาทต่อกิโลกรัมในไตรมาสก่อน (รูปที่ 4)

เนื่องจากสถานการณ์การชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนที่มีมากขึ้น จนต้องปรับลดค่าเงินหยวน ทำให้ตลาดทุนและสินค้าโภคภัณฑ์รวมถึงราคายางพาราในตลาดล่วงหน้าปรับลดลงมาก ประกอบกับแรงกดดันจากราคาน้ำมันดิบที่ปรับตัวลดลงต่ำสุดในรอบ 6 ปีครึ่ง

รูปที่ 4
ราคายางแผ่นดิบคุณภาพ 3

1.2 แนวโน้มราคายาง

เนื่องจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะกลุ่มประเทศ G3 (สหรัฐฯ ยุโรป และญี่ปุ่น) เป็นไปอย่างช้าๆ และยังคงมีความเสี่ยง ประกอบกับพื้นฐานทางเศรษฐกิจประเทศผู้ใช้อย่างรายใหญ่ คือ จีน ชะลอตัวมากกว่าที่คาดการณ์ แม้จะมีมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้อุตสาหกรรมยานยนต์จีนได้รับผลกระทบจากการถูกเรียกเก็บภาษีตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti-dumping duties : AD) ทำให้อุปสงค์ยางจีนจากไทยชะลอลง ราคายางในไตรมาสที่ 4 ปี 2558 จึงมีโอกาสฟื้นตัวได้อย่างจำกัด โดยอยู่ในช่วง 45 - 50 บาทต่อกิโลกรัม สำหรับราคายางเฉลี่ยปี 2558 มีแนวโน้มต่ำกว่าปี 2557 คาดว่าอยู่ในช่วง 50 - 55 บาทต่อกิโลกรัม

2. ปัจจัยกำหนดราคา

2.1 ปัจจัยเชิงโครงสร้าง

ความต้องการใช้ ยอดผลิตและยอดขายรถยนต์ของจีนในไตรมาสที่ 3 ปี 2558 (ก.ค. - ส.ค.) มีจำนวน 3.1 และ 3.2 ล้านคัน หดตัวลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนถึงร้อยละ 10.1 และ 5.0 ตามลำดับ ขณะที่ดัชนี PMI (Purchasing Managers Index) ภาคการผลิตของสำนักงานสถิติจีนในเดือนกันยายนอยู่ที่ระดับ 49.8

ทรงตัวจากเดือนก่อน อย่างไรก็ตามกิจกรรมทางการผลิตโดยรวมยังคงหดตัว

IRSG (International Rubber Study Group) คาดการณ์ความต้องการใช้ยาง ปี 2558 อยู่ที่ 12.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 2.5 ซึ่งน้อยกว่าปี 2557 ที่เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 4.1 โดยเป็นการปรับลดจากการใช้ยางของจีนที่ชะลอตัวจากสภาพเศรษฐกิจและการหดตัวของอุตสาหกรรมยานยนต์จากผลกระทบการถูกเก็บภาษีตอบโต้การทุ่มตลาด นอกจากนี้ สดีอียังคงมีเพียงพอต่อความต้องการใช้ ทำให้อุปสงค์ยางจีนเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 3.0 ซึ่งชะลอลงจากช่วงปี 2556 - 2557 ที่เคยเติบโตถึงร้อยละ 8.1 อย่างไรก็ตาม ความต้องการใช้ยางของประเทศแถบเอเชียโดยเฉพาะอินเดียจะเป็นแรงสนับสนุนที่สำคัญ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2

ปริมาณอุปสงค์ยางธรรมชาติของประเทศผู้ใช้หลัก
(หน่วย: พันตัน)

ประเทศ	2556	2557	2558	2559
จีน	4,210	4,760	4,903	5,050
ยุโรป	1,060	1,139	1,150	1,168
อเมริกาเหนือ	1,039	1,059	1,075	1,096
อินเดีย	962	1,012	1,043	1,105
เอเชียอื่นๆ	2,347	2,420	2,480	2,579
ญี่ปุ่น	710	709	716	738
โลก	11,384	12,155	12,458	12,857
%YoY	3.3	6.8	2.5	3.2

ที่มา: IRSG และ The Economist Intelligence Unit, September 2015

การส่งออกยาง ของไทยไตรมาสที่ 3 ปี 2558 (ก.ค. - ส.ค.) มีปริมาณเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 8.0 โดยส่งออกยางแท่งและยางแผ่นรมควันไปจีนเพิ่มขึ้นทดแทนยางคอมพาวด์ เนื่องจากจีนบังคับใช้สูตรการผลิตยางคอมพาวด์แบบใหม่ที่เริ่มขึ้นตั้งแต่ 1 ก.ค. 2558 ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการนำเข้ายางคอมพาวด์จากไทย ขณะที่มูลค่าการส่งออกลดลงร้อยละ 1.3 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน (ตารางที่ 3)

การผลิต สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ประเมินการผลิตยางของไทยเดือน ก.ค. - ส.ค. 2558 อยู่ที่ 826,172 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.4 จากช่วงเดียวกันของปีก่อนจากสภาพอากาศที่เหมาะสมและฤดูเปิดกรีดยางที่ล่าช้ามายังไตรมาสนี้ ทำให้เป็นช่วงผลผลิตออกสู่ตลาดมาก

ขณะเดียวกัน IRSG ประเมินการผลิตยางโลกในปี 2558 เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 0.3 จากปีก่อน ทำให้มีผลผลิตจำนวน 12.1 ล้านตัน จากผลผลิตยางไทยที่ลดลงตามสภาพอากาศที่แห้งแล้งกว่าปีก่อน ทำให้ฤดูเปิดกรีดยางล่าช้าและน้ำยางออกน้อย ขณะที่ผลผลิตยางของประเทศอื่นเริ่มทรงตัวจากระดับราคายางโลกที่ตกต่ำ ขณะเดียวกันนโยบายภาครัฐในหลายประเทศผู้ผลิตเริ่มตระหนักถึงปัญหาผลผลิตยางล้นตลาดมากขึ้น (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4

ปริมาณผลผลิตยางธรรมชาติของประเทศผู้ผลิตหลัก (หน่วย: พันตัน)				
ประเทศ	2556	2557	2558	2559
ไทย	4,170	4,324	4,238	4,407
อินโดนีเซีย	3,237	3,153	3,142	3,236
เวียดนาม	949	954	1,049	1,065
จีน	865	857	883	908
มาเลเซีย	827	668	708	733
อินเดีย	796	705	669	713
โลก	12,251	12,070	12,109	12,534
%YoY	5.3	-1.5	0.3	3.5

ที่มา: IRSG และ The Economist Intelligence Unit, September 2015

ราคาน้ำมันดิบ ราคาน้ำมันดิบเวสต์เท็กซัส (West Texas Intermediate : WTI) ไตรมาสที่ 3 ปี 2558 เฉลี่ยประมาณ 46.53 ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อบาร์เรล ปรับลดลงจาก 57.85 ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อบาร์เรลในไตรมาสก่อน คิดเป็นร้อยละ 19.6 เนื่องจากอุปทานน้ำมันดิบจากกลุ่ม OPEC (Organization of the Petroleum Exporting Countries) ยังคงเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ประกอบกับปัจจัยด้านอุปสงค์อ่อนแอตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกที่เปราะบางและมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 3

การส่งออกยางแปรรูปรวมยางคอมพาวนด์ของไทย (ปริมาณ : ตัน, มูลค่า : ล้านบาท)

ประเทศ	ไตรมาส 2/2558		ไตรมาส 3 (ก.ค.-ส.ค.)		%YOY (ก.ค.-ส.ค.)	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
จีน	439,748.6	25,195.9	379,012.7	18,617.8	13.3	6.0
มาเลเซีย	142,403.9	5,546.4	110,087.4	4,724.6	2.2	-8.1
ญี่ปุ่น	55,818.6	3,252.2	40,388.0	2,818.3	-2.8	-14.7
ยุโรป	52,164.3	2,996.4	39,611.4	2,224.4	11.4	-0.4
เกาหลี	41,164.7	1,914.4	26,104.4	1,700.3	-11.2	-19.5
สหรัฐฯ	36,720.7	2,164.4	28,087.0	1,281.1	37.6	26.0
ตลาดอื่น	121,150.8	5,991.9	78,370.8	4,854.6	-2.4	-15.8
รวม	889,171.	47,061.5	701,661.7	36,221.0	8.0	-1.3

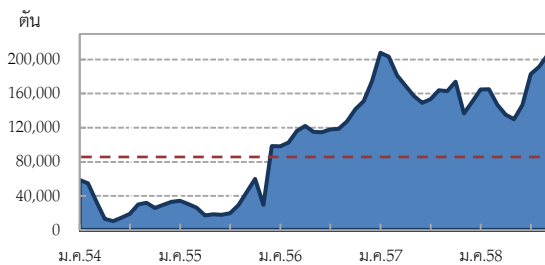
ที่มา: กรมศุลกากร ประมวลผลโดย สปท.สำนักงานภาคใต้

2.2 ปัจจัยระยะปานกลาง

สินค้าคงคลัง สต็อกยางธรรมชาติและยางคอมพาวนด์ทำเรือชิงเต่าของจีนลดลง โดยสต็อก ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2558 มีจำนวน 114,200 ตัน ลดลงจาก 125,100 ตัน ณ วันที่ 17 มิถุนายน 2558 หรือลดลงร้อยละ 8.7 ขณะที่สต็อกยางแข็งไซ้ของจีนเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในช่วงไตรมาสนี้ โดยสต็อก ณ วันที่ 25 กันยายน 2558 มีปริมาณ 204,817 ตัน เพิ่มขึ้นจาก 146,329 ตัน ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2558 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 40.0 (รูปที่ 5)

รูปที่ 5

ปริมาณสต็อกยางแข็งไซ้ของจีน

----- สต็อกเฉลี่ย 3 ปี (2554-2557) = 89,215 ตัน

ที่มา: www.shfe.com.cn

IRSG คาดว่าในปี 2558 ความต้องการใช้จะเพิ่มสูงขึ้นกว่าการเพิ่มของผลผลิตไม่มาก เนื่องจากตลาดยางโลกมีแนวโน้มเติบโตไม่มากเหมือนในอดีต ทำให้สต็อก

ยางโลกปี 2558 ลดลงมาอยู่ที่ระดับ 2.8 ล้านตัน และมีแนวโน้มลดลงอีกในปี 2559 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5

ปริมาณผลผลิตและปริมาณการใช้ยางธรรมชาติของโลก
(หน่วย: พันตัน)

	2556	2557	2558	2559
ผลผลิต	12,251	12,070	12,109	12,534
การใช้	11,384	12,155	12,458	12,857
ผลผลิตหักการใช้	867	-85	-349	-323
สต็อกปลายปี	3,209	3,121	2,772	2,449

ที่มา: IRSG และ The Economist Intelligence Unit, September 2015

2.3 ปัจจัยระยะสั้น

สภาพภูมิอากาศ สภาพอากาศที่เริ่มมีฝนตกหลังจากแล้งยาวนานเอื้อต่อต้นยาง หลายพื้นที่จึงเปิดกรีดยางได้เต็มที่หลังสิ้นสุดฤดูผลัดใบ ทำให้ในไตรมาสนี้เป็นช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมากขึ้น

สินค้าโภคภัณฑ์ ราคาซื้อขายยางในตลาดล่วงหน้า TOCOM (Tokyo Commodity Exchange) ส่งมอบล่วงหน้า 5 เดือน ไตรมาสที่ 3 ปี 2558 เฉลี่ย กิโลกรัมละ 189.05 เยน ลดลงจากกิโลกรัมละ 219.63 เยนในไตรมาสก่อน หรือลดลงร้อยละ 13.9 เนื่องจากการฟื้นตัวเศรษฐกิจโลกโดยเฉพาะสหรัฐฯและจีนที่ยังมีความไม่แน่นอนสร้างความกังวลแก่นักลงทุน ทำให้เกิดการชะลอซื้อสัญญาล่วงหน้าซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับตลาดเงินตลาดทุนและตลาดสินค้าโภคภัณฑ์ทั่วโลก

ปาล์มน้ำมัน

Key Message

ไตรมาสที่ 3/2558 ราคาผลปาล์มทะเลและราคาน้ำมันปาล์มดิบลดลงจากไตรมาสก่อน ตามสต็อกน้ำมันปาล์มดิบที่อยู่ในระดับสูง จากภาวะการค้ำน้ำมันปาล์มดิบในประเทศและต่างประเทศที่ชะลอตัว รวมทั้งราคาอ้างอิงในตลาดมาเลเซียลดลง สำหรับแนวโน้มราคาปาล์มน้ำมัน ไตรมาสที่ 4 ปี 2558 คาดว่าอยู่ในช่วง 3.5 - 4.5 บาทต่อกิโลกรัม ตามผลผลิตที่จะลดลงในช่วงปลายไตรมาส ประกอบกับความต้องการใช้ด้านพลังงานภายในประเทศเพิ่มขึ้น

1. ภาวะราคาปาล์มน้ำมัน

1.1 ราคาไตรมาสที่ 3/2558

ราคาปาล์ม เฉลี่ยกิโลกรัมละ 3.90 บาท ลดลงจากไตรมาสก่อนร้อยละ 13.5 เป็นผลจากโรงสกัดชะลอการรับซื้อผลปาล์มจากเกษตรกร เนื่องจากน้ำมันปาล์มดิบล้นสต็อก เช่นเดียวกับราคาน้ำมันปาล์มดิบเฉลี่ยกิโลกรัมละ 24.34 บาท ลดลงจากไตรมาสก่อนร้อยละ 8.5 เนื่องจากโรงกลั่นชะลอการรับซื้อน้ำมันปาล์มดิบจากโรงสกัด เพราะมองว่าราคาซื้อที่กำหนดตามนโยบายของภาครัฐสูงกว่าราคาตลาด ประกอบกับความต้องการของตลาดต่างประเทศลดลง (รูปที่ 6)

เมื่อเปรียบเทียบช่วงเดียวกันปีก่อนราคาผลปาล์มทะเลลดลงร้อยละ 18.6 เช่นเดียวกับราคาน้ำมันปาล์มดิบลดลงร้อยละ 4.5 เนื่องจากสต็อกน้ำมันปาล์มดิบที่เพิ่มขึ้นตามความต้องการใช้ของตลาดต่างประเทศที่ลดลงมาก เป็นผลจากราคาน้ำมันปาล์มของไทยสูงกว่าราคาในตลาดโลกค่อนข้างมาก ประกอบกับราคาน้ำมันพืชโลกและราคาน้ำมันดิบลดลงมาก ทำให้ตลาดมีทางเลือกมากขึ้น

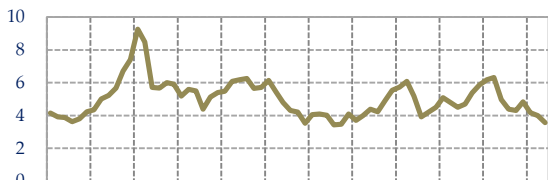
สำหรับราคาน้ำมันปาล์มดิบมาเลเซียเฉลี่ย กิโลกรัมละ 18.10 บาท ลดลงจากไตรมาสก่อนและช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 9.7 และ 18.8 ตามลำดับ จากสต็อกน้ำมันปาล์มดิบที่สูงขึ้น ตามผลผลิตที่ออกสู่ตลาด

มากขึ้น ประกอบกับความต้องการซื้อจากตลาดหลักลดลง จากภาวะที่ตลาดน้ำมันพืชราคาปรับตัวลดลงทั่วโลก ทำให้ตลาดมีทางเลือกมากขึ้น

รูปที่ 6

ราคาผลปาล์มที่โรงสกัดรับซื้อ

บาทต่อ กก.

ม.ค. 2553 ม.ค. 2554 ม.ค. 2555 ม.ค. 2556 ม.ค. 2557 ม.ค. 2558

ที่มา: กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

1.2 แนวโน้มราคาปาล์มน้ำมัน

คาดว่า ไตรมาสที่ 4 ปี 2558 ราคาปาล์ม น้ำมันจะอยู่ในช่วง 3.5 - 4.5 บาทต่อกิโลกรัม ตามผลผลิตปาล์มน้ำมันที่จะลดลงในช่วงปลายไตรมาสจากสภาพอากาศที่แห้งแล้ง ประกอบกับความต้องการใช้ด้านพลังงานภายในประเทศเพิ่มขึ้นจากการปรับเพิ่มสัดส่วนไบโอดีเซล และการส่งเสริมใช้น้ำมันปาล์มดิบในการผลิตไฟฟ้ามากขึ้น อย่างไรก็ตาม คาดว่าราคาปาล์มน้ำมันเฉลี่ยทั้งปี 2558 จะอยู่ในช่วง 4.0 - 5.0 บาทต่อกิโลกรัม ลดลงจากปีก่อน เนื่องจากสต็อกน้ำมันปาล์มดิบที่อยู่ในระดับสูง ประกอบกับภาวะการค่าน้ำมันปาล์มดิบทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ชะลอตัวเป็นสำคัญ

2. ปัจจัยกำหนดราคา

2.1 ปัจจัยเชิงโครงสร้าง

ความต้องการใช้ในประเทศ ไตรมาสที่ 3 ปี 2558 คาดว่ามีจำนวน 505,450 ตัน เพิ่มขึ้นในอัตราที่ชะลอ ลงจากไตรมาสก่อนร้อยละ 8.2 เป็นผลจากความต้องการเพื่อผลิตไบโอดีเซลมีจำนวน 242,470 ตัน เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนร้อยละ 19.3 เนื่องจากสัดส่วนผสมไบโอดีเซลเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 6.5 - 7.0 จากสัดส่วนผสมไบโอดีเซล ร้อยละ 6.0 - 7.0 ในไตรมาสก่อน ขณะที่ความต้องการเพื่อการบริโภคและใช้ในอุตสาหกรรมมีจำนวน 262,980 ตัน ใกล้เคียงกับไตรมาสก่อน

ความต้องการใช้ต่างประเทศ ในไตรมาส ที่ 3 ปี 2558 (ก.ค. - ส.ค.) การนำเข้าน้ำมันปาล์มของ อินเดียและจีน มีจำนวน 1,786,769 ตัน และ 1,260,765 ตัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 22.1 และ 61.8 ตามลำดับ เนื่องจากราคาน้ำมันปาล์มที่ลดลงจากการลด อัตราภาษีส่งออกน้ำมันปาล์มดิบของมาเลเซียและ อินโดนีเซีย และค่าเงินริงกิตอ่อนค่าเมื่อเทียบกับเงิน ดอลลาร์ สหรัฐ. ประกอบผลผลิตพืชน้ำมันในอินเดียได้รับ ผลกระทบจากสภาพอากาศแห้งแล้ง ทำให้ความต้องการ นำเข้าน้ำมันปาล์มเพิ่มขึ้น

การส่งออก น้ำมันปาล์มทุกชนิดของไทย ไตรมาสที่ 3 ปี 2558 (ก.ค. - ส.ค.) มีจำนวน 10,030 ตัน คิดเป็นมูลค่า 329 ล้านบาท ลดลงจากช่วงเดียวกันปีก่อน ร้อยละ 75.9 และ 70.7 ตามลำดับ ตามความต้องการของ ตลาดหลักที่ลดลง เนื่องจากราคาน้ำมันปาล์มของไทยยังคง สูงกว่าตลาดโลกมาก ประกอบกับน้ำมันถั่วเหลือง ซึ่งเป็น สินค้าทดแทนมีราคาลดลง ทำให้ตลาดมีทางเลือกมากขึ้น

สำหรับมาเลเซีย การส่งออกน้ำมันปาล์มดิบ ไตรมาสที่ 3 ปี 2558 (ก.ค. - ส.ค.) มีจำนวน 3.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 11.7 เนื่องจากราคา ลดลงตามผลผลิตที่เพิ่มขึ้นและเงินริงกิตที่อ่อนค่าเมื่อเทียบ กับเงินดอลลาร์ สหรัฐ. ประกอบกับมาตรการลดภาษีส่งออก น้ำมันปาล์ม

การผลิต ไตรมาสที่ 3 ปี 2558 (ก.ค. - ส.ค.) ผลผลิตปาล์มน้ำมันของไทยที่โรงสกัดรับซื้อคาดว่าจะมีจำนวน 1.9 ล้านตัน ลดลงจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 5.1 เป็น ผลจากสภาพอากาศแห้งแล้งกว่าปีก่อน ส่งผลให้ผลผลิต น้ำมันปาล์มดิบของไทยในช่วงดังกล่าวลดลงตามไปด้วย โดยอยู่ที่ 348,147 ตัน ลดลงจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 5.1

สำหรับมาเลเซีย ผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบ ไตรมาสที่ 3 ปี 2558 (ก.ค. - ส.ค.) มีจำนวน 3.9 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 4.6 โดยผลผลิตมี เพิ่มขึ้นต่อเนื่องตั้งแต่เดือนกรกฎาคม

ข้อมูล The Economist Intelligence Unit (EIU) เดือนกันยายน 2558 คาดการณ์ผลผลิตหักการใช้ ปี 2557/58 มีจำนวน 2,670 พันตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2556/57 เนื่องจากความต้องการบริโภคน้ำมันปาล์มที่ชะลอลง จากราคาน้ำมันพืชโลกและราคาน้ำมันดิบที่ลดลง ทำให้ตลาดมีทางเลือกมากขึ้น ส่งผลให้ความต้องการน้ำมันปาล์มเพื่อผลิตไบโอดีเซลในอินโดนีเซียและยุโรปลดลง ประกอบกับความต้องการบริโภคในจีนลดลงจากเศรษฐกิจที่ชะลอตัว อย่างไรก็ตามการลดลงของราคาน้ำมันปาล์มทำให้การบริโภคน้ำมันปาล์มในอินเดียเพิ่มขึ้น

เช่นเดียวกับผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบที่ขยายตัวในอัตราชะลอลง เนื่องจากผลผลิตปาล์มน้ำมันของมาเลเซียและไทย ได้รับความเสียหายจากปรากฏการณ์เอลนีโญ

ส่วนแนวโน้มปี 2558/59 คาดว่าผลผลิตหักการใช้จะลดลง จากความต้องการบริโภคน้ำมันปาล์มที่เร่งตัวสูงขึ้น ตามราคาน้ำมันปาล์มที่ลดลงต่อเนื่อง ประกอบกับคาดว่าความต้องการใช้ด้านพลังงานจะเพิ่มขึ้นจากแนวโน้มราคาน้ำมันดิบที่สูงขึ้น และการปรับเพิ่มสัดส่วนไบโอดีเซลของมาเลเซีย ขณะที่ผลผลิตแม้จะเพิ่มขึ้นแต่มีความเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบจากปรากฏการณ์เอลนีโญ ส่งผลให้สต็อกน้ำมันปาล์มโลกในปี 2557/58 และ 2558/59 อยู่ที่ระดับ 14,316 และ 15,213 พันตัน ตามลำดับ (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6

ผลผลิต การบริโภค และสต็อกน้ำมันปาล์มโลก (หน่วย: พันตัน)

	2555/56	2556/57	2557/58	2558/59
ผลผลิต	56,040	59,460	61,070	63,087
บริโภค	56,105	57,315	58,400	62,190
ผลผลิตหักการใช้	-65	2,145	2,670	897
สต็อกปลายปี	9,501	11,646	14,316	15,213

ที่มา: The Economist Intelligence Unit, September 2015.

2.2 ปัจจัยระยะปานกลาง

สินค้าคงคลัง ณ สิ้นเดือนสิงหาคม ปี 2558 สต็อกน้ำมันปาล์มดิบของไทยมีจำนวน 440,883 ตัน (ตารางที่ 7) เพิ่มขึ้นจากสิ้นไตรมาสก่อนร้อยละ 1.2 เนื่องจาก

ภาวะการค่าน้ำมันปาล์มดิบทั้งในประเทศและต่างประเทศชะลอตัว

ตารางที่ 7

บัญชีสมมูลน้ำมันปาล์ม (หน่วย : พันตัน)

	ไตรมาส 2 2558	กรกฎาคม 2558	สิงหาคม 2558
สต็อกต้นงวด	203.1	435.8	447.1
ปริมาณผลปาล์มที่รับซื้อ	4,239.1	980.3	920.4
ผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบ	713.3	178.8	169.3
ใช้ในประเทศ	467.2	163.1	171.1
- บริโภค+อุตสาหกรรมอื่น	263.9	87.6	87.6
- ไบโอดีเซล	203.3	75.5	83.5
ส่งออก	13.4	4.4	4.4
สต็อกปลายงวด	435.8	447.1	440.9

ที่มา: กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

สำหรับสต็อกน้ำมันปาล์มดิบของมาเลเซีย ณ สิ้นเดือนสิงหาคม 2558 มีจำนวน 2.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากสิ้นไตรมาสก่อนร้อยละ 16.0 สูงสุดในรอบ 31 เดือน ตามผลผลิตที่เพิ่มขึ้นมาก ประกอบกับปริมาณส่งออกน้ำมันปาล์มดิบลดลงจากสิ้นไตรมาสก่อน ตามภาวะตลาดน้ำมันพืชที่ปรับลดลงทั่วโลก

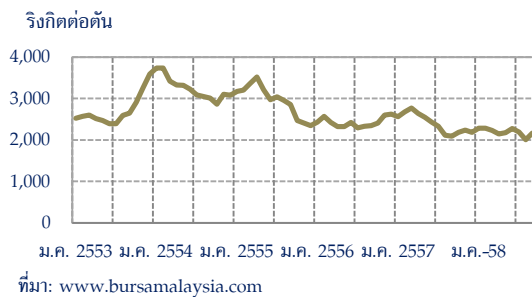
2.3 ปัจจัยระยะสั้น

สินค้าโภคภัณฑ์ ราคาน้ำมันปาล์มดิบมาเลเซียในตลาดล่วงหน้า (ส่งมอบล่วงหน้า 2 เดือน) ไตรมาสที่ 3 ปี 2558 เฉลี่ยตันละ 2,120 ริงกิต (รูปที่ 4) ลดลงจากไตรมาสก่อนร้อยละ 3.8 เนื่องจากสต็อกน้ำมันปาล์มดิบเพิ่มขึ้นตามปริมาณผลผลิตที่ออกสู่ตลาดมากขึ้น ประกอบกับความต้องการใช้จากตลาดหลักลดลง เป็นผลจากราคาน้ำมันพืชปรับตัวลดลงทั่วโลก ทำให้ตลาดมีทางเลือกมากขึ้น ประกอบกับเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าชะลอตัว นอกจากนี้ค่าเงินริงกิตที่อ่อนค่าต่อเนื่องเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐ. ทำให้ปริมาณการซื้อขายน้ำมันปาล์มดิบในตลาดล่วงหน้ามาเลเซีย ไตรมาสที่ 3 ปี 2558 มีจำนวน 2,814,876 สัญญา เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนที่มีจำนวน 2,517,894 สัญญา

เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อนราคา ลดลงร้อยละ 2.9 เนื่องจากสต็อกน้ำมันปาล์มดิบเพิ่มขึ้น ตามปริมาณผลผลิต ประกอบกับค่าเงินริงกิตอ่อนค่าเมื่อ เทียบกับเงินดอลลาร์ สหรัฐ. และการลดภาษีส่งออกน้ำมัน ปาล์มดิบ ทำให้ปริมาณการซื้อขายน้ำมันปาล์มดิบในตลาด ล่วงหน้ามาเลเซียเพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันปีก่อน 143,224 สัญญา

รูปที่ 7

ราคาน้ำมันปาล์มดิบตลาดล่วงหน้ามาเลเซีย (2 เดือน)

3. นโยบายและมาตรการ

3.1 **กรมธุรกิจพลังงาน** ปรับเพิ่มสัดส่วนการผลิตไบโอดีเซลในน้ำมันดีเซล จากร้อยละ 6.0 - 7.0 เป็น ร้อยละ 6.5 - 7.0 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 3 สิงหาคม 2558 เป็นต้นไป ซึ่งจะสามารถถึงผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบ ออกจากตลาดได้เพิ่มขึ้นประมาณเดือนละ 8,000 ตัน จาก เดิมที่ใช้ น้ำมันปาล์มดิบเพื่อผลิตไบโอดีเซลประมาณเดือนละ 76,000 ตัน เพิ่มเป็นเดือนละ 84,000 ตัน

3.2 **คณะกรรมการพลังงานนโยบายแห่งชาติ (กพช.)** มีมติเพิ่มสัดส่วนน้ำมันปาล์มดิบผสมกับน้ำมันเตา เพื่อผลิตไฟฟ้าที่โรงไฟฟ้ากระบี่จากร้อยละ 10 เป็นร้อยละ 23 โดยให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) รับซื้อ น้ำมันปาล์มไม่เกิน 15,000 ตันต่อปี เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2558

3.3 **สำนักงานคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ** ออกประกาศราคาแนะนำการซื้อขาย ปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มใหม่ ตามมติที่ประชุมของ คณะอนุกรรมการเพื่อบริหารจัดการปาล์มน้ำมันและน้ำมัน ปาล์มด้านการตลาด ครั้งที่ 9/2558 (ครั้งที่ 16) โดย ประกาศมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 8 กันยายน 2558 เป็น ระยะเวลา 30 วัน โดยกำหนดให้โรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม

รับซื้อผลปาล์มทะเลและผลปาล์มร่วง ตามอัตราน้ำมัน ดังนี้

- (1) อัตราน้ำมันร้อยละ 21 รับซื้อไม่ต่ำกว่า กิโลกรัมละ 4.40 บาท
- (2) อัตราน้ำมันร้อยละ 20 รับซื้อไม่ต่ำกว่า กิโลกรัมละ 4.10 บาท
- (3) อัตราน้ำมันร้อยละ 19 รับซื้อไม่ต่ำกว่า กิโลกรัมละ 3.80 บาท
- (4) อัตราน้ำมันร้อยละ 18 รับซื้อไม่ต่ำกว่า กิโลกรัมละ 3.50 บาท
- (5) อัตราน้ำมันร้อยละ 17 รับซื้อไม่ต่ำกว่า กิโลกรัมละ 3.20 บาท

- กรณีอัตราน้ำมันสูงกว่าร้อยละ 21 ให้ปรับ เพิ่มราคาซื้อขึ้นไม่น้อยกว่ากิโลกรัมละ 30 สตางค์ ต่อ อัตราน้ำมันที่เพิ่มขึ้นทุกร้อยละ 1

- ให้โรงงานน้ำมันปาล์ม โรงงานผลิตไบโอดีเซล และผู้รับซื้อน้ำมันปาล์มดิบทั่วไป รับซื้อน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil : CPO) จากโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม ในราคาไม่ต่ำกว่ากิโลกรัมละ 20.30 บาท

- ให้ผู้รับซื้อปิดป้ายแสดงราคาซื้อผล ปาล์มทะเล ณ สถานที่รับซื้อให้ชัดเจน และผู้รับซื้อต้อง รับซื้อให้ตรงกับราคาที่แสดงไว้ หากฝ่าฝืนปรับไม่เกิน 10,000 บาท

- ในกรณีที่ได้รับการร้องเรียนว่ามีการรับซื้อ ต่ำกว่าราคาแนะนำ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี หรือ ปรับไม่เกิน 140,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มันสำปะหลัง

Key Message

ไตรมาสที่ 3/2558 ราคาหัวมันสำปะหลังสดคละเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อน รวมถึงราคาผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังทุกชนิด ตามความต้องการของตลาดภายในและต่างประเทศที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น และผู้ประกอบการกังวลว่าผลผลิตไม่พอกับความต้องการ จึงผลิตและเก็บสต็อกสินค้าไว้ เห็นได้จากปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังในช่วง 8 เดือนแรกของปีนี้ยังเพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 12.2 ถึงแม้ 2 เดือนแรกของไตรมาสที่ 3 ปริมาณส่งออกจะลดลง อย่างไรก็ตาม ราคาค่าหัวมันสดคละในช่วงครึ่งหลังของปี 2558 ยังคงได้รับแรงกดดันจากผลผลิตพืชทดแทนของโลกที่เพิ่มขึ้น ตลอดจนผลผลิตในฤดูกาลผลิตใหม่ทั้งของไทยและประเทศเพื่อนบ้านที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา และนโยบายพลังงานทดแทนและการอุดหนุนราคาข้าวโพดของจีน แต่ยังคงคาดว่าราคาค่าหัวมันสดคละเฉลี่ยทั้งปี 2558 ยังมีโอกาสที่จะปรับเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 - 6 เมื่อเทียบกับปี 2557 และอาจจะส่งผลไปถึงปี 2559 ด้วย

1. ภาวะราคามันสำปะหลัง

1.1 ราคาค่าหัวมันสำปะหลัง

ราคาค่าหัวมันสดคละ ไตรมาสที่ 3/2558

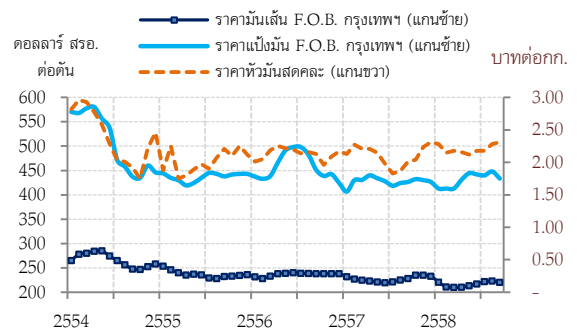
กิโลกรัมละ 2.26 บาท เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อน ตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศที่เพิ่มมากขึ้นต่อเนื่องมาตั้งแต่ต้นปี ในขณะที่ผลผลิตที่ออกสู่ตลาดมีน้อยไม่พอกับความต้องการ ซึ่งผู้ประกอบการได้เร่งผลิตสินค้าเข้าสู่สต็อกไว้ทั้งมันเส้น และแป้งมัน ซึ่งเห็นได้จากการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ในช่วง 8 เดือนแรกของปี 2558 ที่เพิ่มสูงขึ้นทั้งปริมาณ และมูลค่าร้อยละ 12.2 และร้อยละ 9.8 เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันของปีก่อน แต่ในช่วงไตรมาสที่ 3 ลดลงจากไตรมาสที่ 2 เนื่องจากประเทศผู้นำเข้ารายใหญ่อ่างจีนได้เร่งนำเข้าตั้งแต่ต้นปี ประกอบกับมาตรการอุดหนุนราคาข้าวโพดในประเทศของจีนจะสิ้นสุดลงในปีนี้ ซึ่งปัจจุบันมีสต็อกข้าวโพดสูงถึง 150 ล้านตัน

และการกำหนดให้มันสำปะหลังเป็นสินค้าสำคัญในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านพลังงานทดแทนของจีนจะสิ้นสุดลงในปี 2559 นอกจากนี้ ยังมีผลจากการประกาศลดค่าเงินหยวนเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2558 ด้วย จึงทำให้ผู้นำเข้าชะลอการสั่งซื้อเพื่อรอดูความชัดเจนในนโยบายของรัฐบาลจีน รวมถึงปริมาณผลผลิตของพืชทดแทนทั้งข้าวโพด และธัญพืชของโลกที่ออกมาอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี

ราคาค่าหัวมันสดคละเฉลี่ยไตรมาสที่ 3/2558 กิโลกรัมละ 2.26 บาท เมื่อเทียบกับไตรมาสที่ 2 เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.1 (ไตรมาส 3/2557 = 1.91 บาท) มันเส้นส่งมอบ ณ คลังสินค้าท่าเรือกิโลกรัมละ 7.32 บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.0 (ไตรมาส 3/2557 = 6.82 บาท) ส่วนราคาแป้งมันตลาดกรุงเทพฯ กิโลกรัมละ 14.14 บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8 (ไตรมาส 3/2557 = 12.99 บาท) ส่วนราคาส่งออกมันเส้น (F.O.B. กรุงเทพฯ) เฉลี่ยตันละ 221.67 ดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8 (ไตรมาส 3/2557 = 224.75 ดอลลาร์ สรอ.) และแป้งมันเฉลี่ยตันละ 440.50 ดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3 (ไตรมาส 3/2557 = 423.17 ดอลลาร์ สรอ.) (รูปที่ 8)

รูปที่ 8

ราคาค่าหัวมันสดคละ มันเส้น และแป้งมันสำปะหลัง

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำหรับราคาค่าหัวมันคละ ไตรมาสที่ 3/2558 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นพื้นที่เพาะปลูกและแหล่งผลิตมันสำปะหลังทั้งมันเส้น และแป้งมันรายใหญ่ของประเทศ มีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 2.27 บาท เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนร้อยละ 1.3 (ไตรมาส 3/2557 = 1.99) สอดคล้องกับทิศทางของประเทศ

1.2 แนวโน้มราคามันสำปะหลัง

ราคาหัวมันสดคละในปี 2557 ที่ผ่านมามีเฉลี่ยทั้งประเทศกิโลกรัมละ 2.11 บาท ลดลงจากปี 2556 ที่ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 2.13 บาท ลดลงร้อยละ 0.9 ซึ่งถือว่าใกล้เคียงกับที่คาดการณ์ไว้

ส่วนแนวโน้มในปี 2558 คาดว่าทั้งปีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 2.25 บาท และเฉพาะไตรมาสที่ 4 คาดว่าราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 2.38 บาท แม้ว่าผลการสำรวจ ปีการผลิต 2557/58 เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2558 ของ 4 สมาคมที่เกี่ยวข้องกับมันสำปะหลัง และ 3 องค์การภาครัฐ จะมีผลผลิตรวมมากถึง 33.6 ล้านตัน เพิ่มสูงขึ้นจากปีก่อนตามสภาพอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูกและการเพิ่มพื้นที่เก็บเกี่ยวในหลายจังหวัด รวมถึงมีการพัฒนาและขยายพันธุ์ที่ให้ผลผลิตต่อไร่ที่สูงขึ้นก็ตาม แต่คาดว่าความต้องการใช้ทั้งจากในประเทศและการส่งออกจะมีปริมาณหัวมันสดรวมมากถึง 43.5 ล้านตัน (จากที่คาดไว้เดิม 40.8 ล้านตัน) จึงยังเป็นปัจจัยบวกด้านราคา

ตารางการใช้หัวมันสำปะหลังในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ปี 2557/58

หน่วย : ล้านตัน

รายการ	มันเส้น/มันอัดเม็ด (หัวมันสด)	แป้งมัน (หัวมันสด)	เอทานอล (หัวมันสด)
ส่งออก	8.0 (18.00)	4.0 (16.40)	-
ในประเทศ	0.4 (0.90)	1.5 (6.15)	-
รวม	8.4 (18.90)	5.50 (22.55)	(2.00)
	43%	52%	5%

รวมการใช้หัวมันสด = 43.45 ล้านตัน

หัวมันสดในประเทศ 33.6 + สต็อกและนำเข้า 9.85 ล้านตัน

ที่มา : การสำรวจของ 4 สมาคมมันสำปะหลัง และ 3 หน่วยงานภาครัฐเมื่อ 25 ส.ค. 58

2. ปัจจัยกำหนดราคา

2.1 ปัจจัยเชิงโครงสร้าง

ความต้องการ ใช้ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังเพิ่มขึ้น ทั้งภายในประเทศและตลาดต่างประเทศซึ่งเป็นปีแรกที่มีปริมาณและมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังรวมเกินกว่า 1 แสนล้านบาท ท่ามกลางความผันผวนของเศรษฐกิจโลกที่ยังมีความเปราะบาง ทั้งนี้ตลาดสำคัญของผลิตภัณฑ์

มันสำปะหลังส่วนใหญ่ยังคงอยู่ในเอเชีย โดยเฉพาะประเทศจีนที่มีความต้องการผลิตภัณฑ์มันเส้นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ที่ผ่านมามีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยเกินกว่าร้อยละ 7 ต่อปี ตามแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาพลังงานทดแทน ซึ่งแต่ละปีจีนจะนำเข้ามันเส้นกว่า 9 - 10 ล้านตัน โดยร้อยละ 99.7 ของการส่งออกมันเส้นทั้งหมดของประเทศไทยเป็นการส่งออกไปยังประเทศจีน และยังนำเข้าแป้งมันอีกเกือบ 2.0 ล้านตัน แต่แผนดังกล่าวจะสิ้นสุดลงในปี 2559 รวมทั้งนโยบายการอุดหนุนราคาข้าวโพดในประเทศและการระบายข้าวโพดในสต็อกของจีนที่มีอยู่กว่า 150 ล้านตัน ซึ่งจะเป็นปัจจัยลบต่อราคาหัวมันสดและราคาผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังในต้นปีหน้า

การผลิต ช่วงไตรมาสที่ 3/2558 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรคาดว่าหัวมันออกสู่ตลาดประมาณ 2.8 ล้านตัน ลดลงจากไตรมาสก่อนร้อยละ 26.3 และระยะเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 6.7 ส่วนในช่วงไตรมาสที่ 4 ซึ่งจะเริ่มเข้าสู่ฤดูการผลิตปี 2558/59 คาดว่าจะมีพื้นที่เก็บเกี่ยว 8.8 ล้านไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5 ผลผลิตรวม 32.9 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 2.1 จากฤดูการผลิตปี 2557/58 ในขณะที่ความต้องการใช้ทั้งในประเทศและต่างประเทศยังคงเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้สถานการณ์ภัยแล้งในประเทศที่ส่งผลค่อนข้างรุนแรงในช่วงกลางปีจากปรากฏการณ์เอลนีโญ และอาจส่งผลยาวไปถึงกลางปีหน้ารวมถึงการแพร่ระบาดของเพลี้ยแป้งเชื้อราที่ทำให้เกิดโรครากหรือหัวมันเน่า ซึ่งจะทำให้ผลผลิตหัวมันสดลดต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้ และความผันผวนของสภาพภูมิอากาศทั่วโลกที่อาจจะส่งผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตรทั่วโลก ซึ่งจะเป็นปัจจัยด้านบวกให้กับราคามันสำปะหลังจะยังคงมีทิศทางปรับเพิ่มสูงขึ้น

การส่งออก ปี 2557 การส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง มีปริมาณรวมทั้งสิ้น 10.8 ล้านตัน มูลค่าสูงสุดเป็นประวัติการณ์รวม 113,726.3 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 17.4 และร้อยละ 18.8 ตามลำดับ **สำหรับ 8 เดือนแรกของปี 2558** การส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังรวม 8.1 ล้านตัน มูลค่า 81,137.3 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันของปีก่อนกว่าร้อยละ 12.2 และร้อยละ 9.8

ตามลำดับ ถึงแม้ 2 เดือนแรกของไตรมาสที่ 3 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกจะลดลงเหลือ 0.8 ล้านตัน 8,474.7 ล้านบาท และ 0.6 ล้านตัน 6,988.9 ล้านบาท แต่ค่าค่าการส่งออกรวมตลอดทั้งปีจะมากกว่า 120,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมามากหลายเท่า ๆ ยังคงเป็นกลุ่มประเทศในทวีปเอเชีย โดยเฉพาะเอเชียตะวันออก และตะวันออกเฉียงใต้ทั้งจีน และอินโดนีเซีย **ซึ่งในปีนี้อินโดนีเซียมีการนำเข้าเพิ่มขึ้น** เนื่องจากประสบปัญหาด้านภัยแล้งทำให้ผลผลิตมันสำปะหลังในประเทศได้รับความเสียหาย ซึ่งในแต่ละปีอินโดนีเซียสามารถผลิตหัวมันสดได้ประมาณ 25 - 27 ล้านตัน สำหรับผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังที่อินโดนีเซียนำเข้ามากที่สุดคือแป้งมันร้อยละ 99.8 โดยเป็นชนิดแป้งดิบ (Native Starch) ร้อยละ 87.9 และชนิดแป้งดัดแปร (Modified Starch) ร้อยละ 12.0

ตารางที่ 8

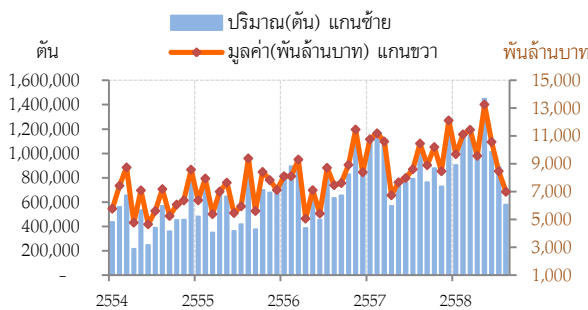
ปริมาณ และมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง

	ปี 2558		% YOY	
	ปริมาณ (พันตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ	มูลค่า
ม.ค. - ส.ค.	8,107.4	81,137.3	12.17	9.82
5 อันดับแรก ประเทศที่นำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ปี 2558 (ยอดสะสม ม.ค. - ส.ค.)				
1. จีน	6,506.9	53,825.7	12.32	9.19
2. อินโดนีเซีย	438.4	6,423.4	72.57	63.45
3. ญี่ปุ่น	304.2	6,047.3	-4.56	0.63
4. ไต้หวัน	210.7	3,110.9	-2.34	-0.09
5. มาเลเซีย	198.3	2,962.9	18.51	18.99

ที่มา : จัดทำจากข้อมูลส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รูปที่ 9

ปริมาณและมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2.2 ปัจจัยระยะปานกลาง

มาตรการภาครัฐ นอกจาก 4 มาตรการเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังทั้งระยะสั้น และระยะยาว วงเงินสินเชื่อรวม 73,000 ล้านบาท เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2557 โดยรัฐบาลจะจ่ายชดเชยดอกเบี้ยร้อยละ 3 ต่อปี วงเงินทั้งสิ้น 2,760 ล้านบาท ให้กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ปัจจุบัน ยังไม่มีมาตรการอื่นเพิ่มเติม เนื่องจากราคาหัวมันสดที่เกษตรกรขายได้อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี แต่เริ่มจากต้นปี 2559 ราคามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์อาจได้รับผลกระทบ จากผลผลิตที่ออกสู่ตลาดของประเทศคู่แข่งทั้งเวียดนาม และกัมพูชาที่มีผลผลิตเพิ่มขึ้น เมื่อถึงตอนนั้นเกษตรกรอาจมีการรวมกลุ่มขอให้รัฐบาลช่วยเหลือ

ผลการดำเนินงานตามโครงการของรัฐ ณ 30 มิ.ย. 58

มาตรการ	จำนวน(สัญญา)	ต้นเงิน(บาท)
ชะลอการเก็บเกี่ยวมัน	480	18,670,150.00
ทำระบบน้ำหยด	1,711	182,130,223.60
ยกระดับการแปรรูป	1	1,800,000.00
รวม	2,192	202,600,373.60

ที่มา : ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ขอนแก่น

ผลผลิตพืชทดแทน จากรายงาน World commodity forecasts: food, feedstuffs and beverages August 2015 ทั้งข้าวโพดและธัญพืชรวมทั่วโลกมีปริมาณผลผลิตลดลง ในขณะที่ความต้องการยังคงเพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งด้านบวกต่อราคาหัวมันสำปะหลัง และผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังในไตรมาสที่ 4 ของปีนี้ต่อเนื่องจนถึงกลางปี 2559 อย่างไรก็ตามปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังยังจะขยายตัวได้ดี เนื่องจากความต้องการของตลาดที่เพิ่มสูงขึ้นโดยเฉพาะตลาดหลัก ๆ อย่างประเทศจีน อินโดนีเซีย และมาเลเซียในขณะที่ระดับราคาผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังก็อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูงจึงทำให้มีการนำเข้ามากขึ้น

2.3 ปัจจัยระยะสั้น

สภาพภูมิอากาศ แม้จะมีการคาดการณ์ว่าผลผลิตในปี 2557/2558 จะมีปริมาณผลผลิตรวมมากถึง 33.6 ล้านตัน และผลผลิตในปี 2558/2559 จะมีปริมาณผลผลิตรวม 32.9 ล้านตัน แต่ช่วงต้นฤดูเพาะปลูกในหลาย

พื้นที่ต้องพบกับภัยแล้ง จนต้องปลูกใหม่ในช่วงต้นฤดูฝน ทำให้ผลผลิตออกล่าช้าไปกว่าเดิม และยังมีการแพร่ระบาดของเพลี้ยแป้ง เชื้อราที่ทำให้เกิดโรครากเน่าในหลายจังหวัด ประกอบกับเกิดสถานการณ์ภัยแล้งที่ค่อนข้างรุนแรงในช่วงไตรมาสที่ 2 ที่เป็นผลมาจากปรากฏการณ์เอลนีโญอาจส่งผลไปถึงกลางปี 2559 ทำให้ผลผลิตมันสำปะหลังต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้ ซึ่งจะเชื่อมโยงไปถึงผลผลิตที่จะออกสู่ตลาดในปี 2558/59 ให้มีปริมาณลดลงด้วย

ประเด็นที่น่าสนใจ

1. ผลกระทบจากการลดค่าเงินหยวนของรัฐบาลจีน จากการที่รัฐบาลจีนประกาศลดค่าเงินหยวนลงเริ่มเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2558 จากการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับทางอุปนายกสมาคมโรงงานผู้ผลิตมันสำปะหลัง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่งผลกระทบโดยตรงกับผู้ประกอบการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของไทย เนื่องจากจีนเป็นผู้นำเข้ารายใหญ่และตลาดหลัก การประกาศลดค่าเงินหยวนในครั้งนี้ จึงทำให้ผู้นำเข้าจากจีนมีต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้น จึงชะลอการนำเข้า และพยายามผลักดันให้ผู้ส่งออกของไทย โดยการต่อรองราคาลงประมาณร้อยละ 3 - 3.5 ต่อตัน อย่างเช่นมันเส้นจากตันละ 226 - 230 ดอลลาร์ สหรัฐ.จะต่อรองเป็นตันละ 218 - 223 ดอลลาร์ สหรัฐ.

ส่วนการรับชำระค่าสินค้าเป็นสกุลเงินหยวน ยังไม่เป็นที่นิยมของผู้ส่งออกเนื่องจากยังขาดความเชื่อมั่น และการนำไปขายให้กับสถาบันการเงินของไทย ต้องแจ้งล่วงหน้าซึ่งเป็นปัญหาเนื่องจากการส่งสินค้าทางเรืออาจมีความล่าช้า และหากเงินมีปริมาณมากมักจะถูกปฏิเสธจากสถาบันการเงิน

2. การนำเข้าเอทานอลของจีนมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อตลาดมันเส้นของไทย นอกเหนือจากระเบียบสต็อกข้าวโพดของรัฐบาลจีน และแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาพลังงานทดแทนตามที่กล่าวข้างต้นแล้ว เนื่องจากในปีนี้จากเพียง 7 เดือนแรกจีนนำเข้าเอทานอลจากบราซิลจำนวน 125 ล้านลิตร เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันของปีก่อนที่นำเข้าเพียง 17 ล้านลิตร ที่น่าจะเกิดจากการค้าต่างตอบแทน โดยให้เรือขนส่งสินค้าบรรทุก

เอทานอลกลับจีน (เมื่อครั้งที่ประธานาธิบดีสี จิ้นผิงเยือนบราซิลเมื่อเดือนกรกฎาคม 2557) โดยจีนเป็นประเทศคู่ค้าอันดับ 1 ของบราซิล ทั้งนำเข้า (ร้อยละ 15.6) และส่งออก (ร้อยละ 19.0) รวมทั้งการลดค่าเงินเรียลของบราซิล (BRL) ยิ่งจะทำให้ราคาเอทานอลที่นำเข้าจากบราซิลถูกลง ซึ่งจะได้ติดตามการดำเนินนโยบายในแต่ละด้านของเศรษฐกิจจีนต่อไป

อ้อยและน้ำตาล

Key Message

ไตรมาสที่ 3 ปี 2558 ราคาน้ำตาลทรายดิบโลกในตลาดนิวยอร์กลดลงทั้งจากไตรมาสก่อนและช่วงเดียวกันของปีก่อนตามแรงขายของกลุ่มผู้ผลิตบราซิลและกองทุนต่าง ๆ เพื่อทำกำไรจากการขายสัญญาน้ำตาลดิบในรูปสกุลดอลลาร์ สหรัฐ.จากการอ่อนค่าลงอย่างมากของสกุลเงินเรียลบราซิล สำหรับแนวโน้มราคาน้ำตาลโลกไตรมาสที่ 4 ปี 2558 มีโอกาสฟื้นตัวได้เล็กน้อย เนื่องจากตลาดคาดว่า จะเกิดการขาดดุลน้ำตาลในตลาดโลก ส่วนคาดการณ์ผลผลิตน้ำตาลไทยฤดูการผลิตปี 2558/59 อยู่ที่ 11.4 ล้านตัน และจะส่งออกได้ 8.9 ล้านตัน

1.1 ราคาไตรมาส 2/2558

ราคาน้ำตาลทรายดิบโลกในตลาดนิวยอร์กลดลงทั้งจากไตรมาสก่อนและระยะเดียวกันของปีก่อน ร้อยละ 9.3 และร้อยละ 29.0 ตามลำดับ โดยราคาน้ำตาลทรายดิบไตรมาสที่ 3 ปี 2558 เฉลี่ยที่ 11.29 เซนต์ต่อปอนด์หรือกิโลกรัมละ 9.0 บาท ตามแรงขายของกลุ่มผู้ผลิตบราซิลและกลุ่มกองทุนต่าง ๆ หลังจากที่ว่าเงินเรียลของบราซิลอ่อนค่าลงอย่างมากเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐ. ซึ่งเป็นแรงกระตุ้นให้ขายสัญญาน้ำตาลดิบในรูปสกุลดอลลาร์ สหรัฐ. ประกอบกับแนวโน้มการส่งออกน้ำตาลของอินเดียเพื่อลดสต็อกน้ำตาลส่วนเกินภายในประเทศ

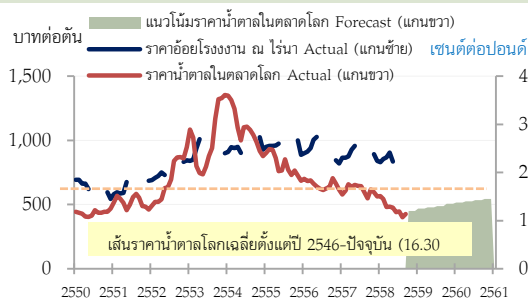
1.2 แนวโน้มราคาน้ำตาล

ราคาน้ำตาลโลกปี 2558 Economist Intelligence Unit (EIU) ปรับลดคาดการณ์ราคาน้ำตาลโลกล่าสุด¹ อยู่ที่ 12.81 เซนต์ต่อปอนด์ ต่ำกว่าราคาเฉลี่ยปี 2557 ร้อยละ 24.7 เนื่องจากปริมาณน้ำตาลในตลาดโลกที่มีมาก และราคาน้ำตาลเคลื่อนไหวผันผวนตามสภาพอากาศ ค่าเงินสกุลดอลลาร์ สรอ. ค่าเงินสกุลเรียล บราซิล และไปในทิศทางเดียวกับสินค้าโภคภัณฑ์ตลาดโลก สำหรับแนวโน้มราคาน้ำตาลโลกไตรมาสที่ 4 ปี 2558 EIU คาดว่ามีโอกาสปรับเพิ่มขึ้นได้เล็กน้อยที่ 12.00 เซนต์ต่อปอนด์ จากการประเมินว่าจะขาดดุลน้ำตาลในตลาดโลกในปี 2558/59

สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย (สอน.) และ ISO คาดว่าผลผลิตน้ำตาลของไทยปีการผลิต 2558/59 เฉลี่ย 11.4 ล้านตัน และจะส่งออกได้ 8.9 ล้านตัน สอดคล้องกับสมาคมโรงงานน้ำตาลทรายที่คาดว่าผลผลิตอ้อยและน้ำตาลใกล้เคียงกับฤดูกาลผลิตที่ผ่านมา (ดูรูปที่ 12) แม้ว่าจะมีการเพิ่มพื้นที่ปลูกอ้อยในฤดูกาลผลิตปีนี้ ขณะที่หลายพื้นที่ประสบปัญหาภัยแล้งและมีน้ำไม่เพียงพอในการหล่อเลี้ยงต่ออ้อยเนื่องจากฝนทิ้งช่วงนานกว่าทุกปีในช่วงต้นฤดูเพาะปลูก

รูปที่ 10

ราคาอ้อยและน้ำตาลทราย

แนวโน้มราคาน้ำตาลโลก					
	2556	2557	2558	2559	2560
เฉลี่ย	17.68	17.01	12.81	12.94	14.13
% YoY	-18.2%	-3.8%	-24.7%	1.0%	9.2%

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย (สอน.) และ EIU

2. ปัจจัยกำหนดราคา

2.1 ปัจจัยเชิงโครงสร้าง

ความต้องการบริโภคน้ำตาลโลกโดยรวมในปี 2557/58 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 2.5 ตามการประเมินของ EIU แม้ว่าความต้องการจะมีมากแต่ผลผลิตและสต็อกน้ำตาลสะสมยังมีอยู่มาก ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจจีนที่ชะลอตัว ส่งผลให้ความต้องการน้ำตาลในระยะสั้นยังคงซบเซา อย่างไรก็ตาม องค์การน้ำตาลระหว่างประเทศคาดว่าจีนจะนำเข้าน้ำตาลทรายในปีนี้อยู่ที่ 4.5 ล้านตัน และจะนำเข้าเพิ่มขึ้นเป็น 4.6 ล้านตันในปี 2558/59 โดยจีนได้ประโยชน์จากการที่ราคาน้ำตาลโลกอยู่ในระดับต่ำเพื่อสำรองไว้ใช้ในประเทศเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 9

อุปสงค์และอุปทานน้ำตาลโลก				
	หน่วย: ล้านตัน			
	2556/57	2557/58	2558/59	2559/60
ผลผลิต	171.4	172.6	171.1	176.1
บริโภค	165.4	169.6	173.6	177.4
Balance	6.0	3.0	-2.5	-1.3
Stocks ratio (%)*	83.7	86.7	84.2	82.9

ที่มา: ISO, USDA, The Economist Intelligence Unit

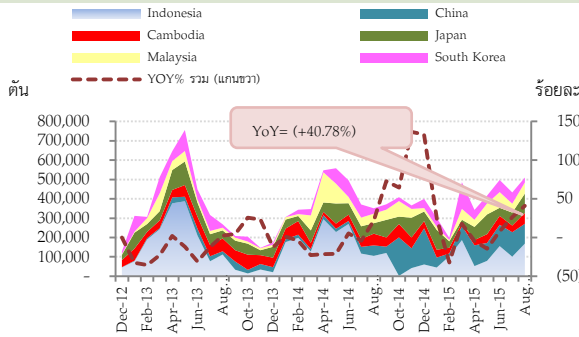
*% of consumption (adjusted and revised data from EIU October 2015)

การส่งออกน้ำตาลของไทยในช่วง 8 เดือนที่ผ่านมา รวมทั้งสิ้น 5.1 ล้านตัน มูลค่า 61,959.0 ล้านบาท ปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.3 แต่มูลค่าลดลงร้อยละ 6.0 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน สำหรับประเทศที่นำเข้าน้ำตาลสะสมสูงสุด 3 อันดับแรกปีนี้ คือ อินโดนีเซีย จีน และญี่ปุ่น ตามลำดับ ทั้งนี้ คาดว่าอินโดนีเซียจะนำเข้าน้ำตาลทรายดิบเพิ่มขึ้นอีกในไตรมาสที่ 4 เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมจำนวน 800,000 ตัน จากที่นำเข้าแล้วปีนี้อยู่ที่ 2.4 ล้านตัน เช่นเดียวกับจีนจะนำเข้าเพิ่มขึ้นในเดือนกันยายนประมาณ 500,000-600,000 ตัน โดยมีสัดส่วนการนำเข้าน้ำตาลจากบราซิล 59% ไทย 19% และออสเตรเลีย 15% ตามลำดับ

¹ จากรายงาน World commodity forecasts: feedstuffs and beverages, October 2015, The Economist Intelligence Unit Limited 2015

รูปที่ 11

ปริมาณการส่งออกน้ำตาลของไทย Top 5

ที่มา: Thai Sugar Millers Corporation Limited

ความต้องการใช้น้ำตาลในประเทศช่วง 8 เดือนที่ผ่านมา รวม 1.6 ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนในการจำหน่ายภายในประเทศร้อยละ 64.8 ใกล้เคียงกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยเป็นการเพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ร้อยละ 3.7 โดยในจำนวนนี้เป็นการใช้ในอุตสาหกรรมที่ซื้อน้ำตาลทรายเป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้าเพื่อจำหน่ายภายในประเทศ และผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 6.1

การผลิต EIU² คาดการณ์ปริมาณผลผลิตน้ำตาลโลกปี 2558/59 อยู่ที่ 171.1 ล้านตันลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี 2557/58 ที่ผลิตได้ 172.6 ล้านตัน แต่ประเทศผู้ผลิตหลักบางส่วนมีแนวโน้มผลิตน้ำตาลได้เพิ่มขึ้นเล็กน้อย ได้แก่ ออสเตรเลีย บราซิล และไทย เนื่องจากสภาพอากาศและปริมาณน้ำฝนที่ดีขึ้นในพื้นที่เพาะปลูกสำคัญ รวมถึงมีการขยายพื้นที่เพาะปลูก

ผลผลิตน้ำตาลทรายของไทยปี 2557/58 รวมทั้งสิ้น 11.3 ล้านตัน โดยแบ่งเป็นน้ำตาลใช้ภายในประเทศ 2.5 ล้านตัน (โคเวตา ก.) และส่งออกรวม 8.8 ล้านตัน (โคเวตา ข. และโคเวตา ค.) โดยมียอดน้ำตาลคงเหลือ ณ 30 ก.ย. 58 รวม 3.44 ล้านตัน สำหรับแนวโน้มผลผลิตอ้อยในฤดูกาลผลิตปี 2558/59 โดยคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย(กอน.) ได้

² EIU ปรับเปลี่ยนข้อมูลการคำนวณน้ำหนักจาก “raw value” เป็น “tel quel” ซึ่งถือว่าแม่นยำมากขึ้น โดย raw value = 106% of tel quel

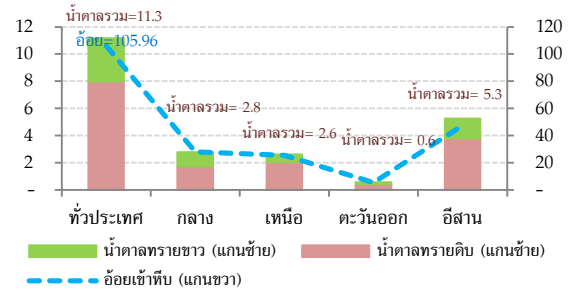
จัดสรรปริมาณอ้อยให้แก่โรงงานน้ำตาลเบื้องต้น 111.0 ล้านตัน สามารถผลิตน้ำตาลได้ประมาณ 11.4 ล้านตัน

รูปที่ 12

สรุปภาพรวมอ้อยและน้ำตาล ปีการผลิต 2557/58

1 ธ.ค.57 – 11 พ.ค.58 (วันปิดหีบอ้อย)

(หน่วย : ล้านตัน)

ที่มา: Sugarzone.in.th

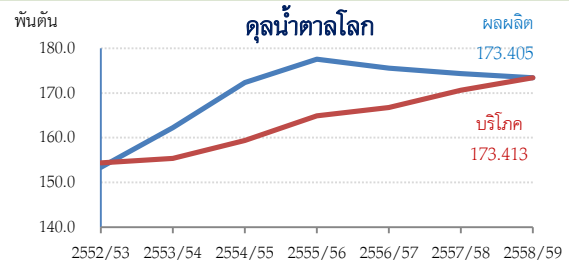
2.2 ปัจจัยระยะปานกลาง

สินค้าคงคลัง ดุลน้ำตลกโลกมีแนวโน้มปรับเข้าสู่สมดุลมากขึ้น โดยผู้อำนวยการบริหารขององค์การน้ำตาลระหว่างประเทศ (ISO) คาดว่าการขาดดุลน้ำตลกในตลกโลกปี 2558/59 อยู่ที่ 2.5 ล้านตัน และเพิ่มขึ้นเป็น 6.2 ล้านตันในปี 2559/60 สอดคล้องกับรายงานของ EIU ล่าสุด³ ที่คาดว่าดุลน้ำตลกโลกเข้าสู่ช่วงน้ำตลกขาดดุล 2.5 ล้านตันในปี 2558/59 เนื่องจากผลผลิตน้ำตาลลดลงในหลายๆ ประเทศ โดยเฉพาะจีน

รูปที่ 13

ดุลน้ำตลกโลก

(หน่วย : ล้านตัน raw value)

ที่มา : USDA as May 2015

³ วารสาร World Commodity forecasts: food, feedstuffs and beverages October 2015 , The Economist Intelligence Unit

2.3 ปัจจัยระยะสั้น

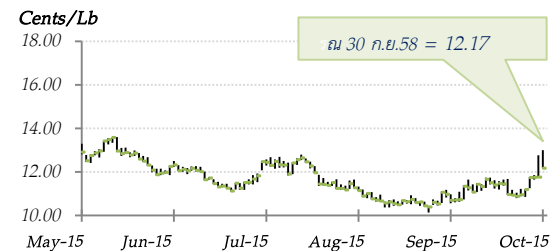
สภาพภูมิอากาศ ที่ค่อนข้างแปรปรวนในพื้นที่ปลูกอ้อยหลักของโลก แต่จากสภาพอากาศที่ดีขึ้นในบราซิลทำให้อัตราการเก็บเกี่ยวและประสิทธิภาพการผลิตอ้อยดีขึ้นจนถึงสิ้นปีนี้ ในขณะที่รัฐมหาสารากรซึ่งเป็นแหล่งปลูกอ้อยที่สำคัญของอินเดียประสบปัญหาขาดแคลนน้ำเนื่องจากฝนตกน้อย โดยจะส่งผลกระทบต่อปริมาณน้ำตาลในปี 2558/59 ให้ลดลงร้อยละ 14.3 จากปีฤดูการผลิตที่แล้ว

ราคาน้ำตาลทรายดิบ (Sugar#11) ในตลาดสินค้าโภคภัณฑ์ล่วงหน้ามีแนวโน้มฟื้นตัวขึ้น โดยนักวิเคราะห์จากหลายหน่วยงานคาดว่าในปี 2558/59 จะเกิดภาวะขาดแคลนน้ำตาลส่งผลให้ราคาน้ำตาลเคลื่อนไหวในทิศทางที่ดีขึ้น สะท้อนจากราคาน้ำตาลทรายดิบสัญญาส่งมอบเดือนตุลาคม 2558 ที่เคลื่อนไหวอยู่ระหว่าง 10.71 - 11.76 เซนต์ต่อปอนด์ และปิดตลาด ณ 30 ก.ย.58 เพิ่มขึ้นที่ระดับ 12.17 เซนต์ต่อปอนด์ สำหรับราคาน้ำตาลตามสัญญาเดือนมีนาคม 2559 ปิดตลาดเพิ่มขึ้นที่ระดับ 12.88 เซนต์ต่อปอนด์ ตามแรงซื้อ/ขายของกลุ่มกองทุนและนักเก็งกำไรต่างๆ

อย่างไรก็ตาม นักวิเคราะห์สินค้าการเกษตรระดับอาวุโสของ Platts⁴ ให้ความเห็นว่าบราซิลใช้ความได้เปรียบจากค่าเงินเรียลที่ลดลงมากในการขายน้ำตาลล่วงหน้าทำให้ได้กำไรสูงสุดจากการขายน้ำตาลเป็นเงินสดดอลลาร์ สรอ. และผลของความคืบค่านี้อาจทำให้โรงงานน้ำตาลในบราซิลหันมาใช้กลยุทธ์นี้เพื่อเก็งกำไรราคาน้ำตาลล่วงหน้าก่อนที่จะเริ่มฤดูการหีบใหม่ปี 2559/60

รูปที่ 14

ราคาน้ำตาลทรายซื้อขายล่วงหน้าตลาดนิวยอร์ก No.11
As Sept 2015 (SBH 16 - Sugar#11 : Oct 2015)

ราคาน้ำตาลทรายดิบตลาดนิวยอร์กหมายเลข 11

(หน่วย : เซนต์ต่อปอนด์)

เดือนส่งมอบ	สูงสุด	ต่ำสุด	ปิด	เปลี่ยนแปลง
ตุลาคม 2558	12.35	11.85	12.17	+0.41%
มีนาคม 2559	13.00	12.58	12.88	+0.42%
พฤษภาคม 2559	12.88	12.49	12.80	+0.42%

ที่มา: FT Commodities & Agriculture (As end of Sept,15)

กัญชา

Key Message

ไตรมาสที่ 3/2558 ราคา กัญชา เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อน ตามความต้องการในการผลิตเพื่อส่งออกตามคำสั่งซื้อที่มีต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามในช่วงปลายเดือนกันยายน 2558 เกิดปัญหาราคากัญตกต่ำเนื่องจากผลผลิตกัญเข้าสู่ตลาดเพิ่มขึ้นมาก สำหรับแนวโน้มราคากัญชา ไตรมาสที่ 4 ปี 2558 คาดว่าอยู่ในช่วง 140 - 150 บาทต่อกิโลกรัม ตามการแข่งขันสูงด้านราคากับประเทศคู่แข่ง ประกอบกับอุปทานกัญมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทั้งในประเทศและประเทศผู้ผลิตอื่น

⁴ Platts McGraw hill Financial is a source of benchmark price assessments for those commodity markets.

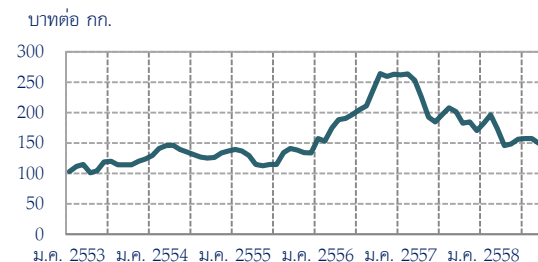
1. ภาวะราคากุ้งขาว

1.1 ราคาไตรมาส 3/2558

ราคากุ้งขาว เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อน โดยราคากุ้งขาวขนาด 70 ตัวต่อกิโลกรัม เฉลี่ยกิโลกรัมละ 154.67 บาท เพิ่มขึ้นจาก 150.43 บาทในไตรมาสก่อน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.8 (รูปที่ 15) ตามความต้องการของท้องถิ่นในการผลิตเพื่อส่งออกตามคำสั่งซื้อที่มีต่อเนื่อง ขณะที่เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อนลดลงร้อยละ 23.5 เนื่องจากการแข่งขันสูงด้านราคากับประเทศผู้ผลิตคู่แข่ง ประกอบกับตลาดหลักสหรัฐอเมริกาเริ่มมีมาตรการซื้อ เนื่องจากยังมีสต็อกสูง อย่างไรก็ตามช่วงปลายเดือนกันยายน 2558 ราคากุ้งขาวได้ปรับตัวลดลงค่อนข้างมาก ส่วนหนึ่งเป็นผลจากผลผลิตกุ้งที่เข้าสู่ตลาดมากในช่วงดังกล่าว สะท้อนจากจำนวนรถบรรทุกกุ้งเข้าตลาดทะเลไทยที่เพิ่มขึ้นจากปกติ 90 - 100 คันต่อวัน เป็น 100 - 140 คันต่อวัน

รูปที่ 15

ราคากุ้งขาวไทย ขนาด 70 ตัวต่อกิโลกรัม

ที่มา: ชมรมผู้ค้ากุ้งสมุทรสาคร

1.2 แนวโน้มราคากุ้งขาว

คาดว่า ไตรมาสที่ 4 ปี 2558 ราคาเฉลี่ย กุ้งขาวไทยขนาด 70 ตัวต่อกิโลกรัม จะอยู่ในช่วง 140 - 150 บาทต่อกิโลกรัม เนื่องจากการแข่งขันสูงด้านราคากับประเทศผู้ผลิตคู่แข่ง ประกอบกับได้รับแรงกดดันจากอุปทานกุ้งทั้งในประเทศและประเทศผู้ผลิตอื่นที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังมีปัจจัยลบจากปัญหาการกีดกันทางการค้า อาทิ การถูกตัดสิทธิ์ GSP (Generalized System of Preferences) ในสหภาพยุโรป และประเด็นการค้ามนุษย์

ที่สหรัฐอเมริกาลดอันดับไทยเป็น Tier 3 รวมทั้งปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม (Illegal, Unreported and Unregulated fishing : IUU Fishing) ที่อาจมีผลกระทบต่อเนื่องกับการส่งออกกุ้งไทย อย่างไรก็ตาม คาดว่าราคากุ้งขาวเฉลี่ยทั้งปี 2558 อยู่ในช่วง 155 - 165 บาทต่อกิโลกรัม ลดลงจากปีก่อน

2. ปัจจัยกำหนดราคา

2.1 ความต้องการ ในตลาดสหรัฐอเมริกา จากข้อมูล INFOFISH Trade News เดือนกันยายน 2558 พบว่าตลาดกุ้งสหรัฐอเมริกา มีภาวะผลผลิตล้น (oversupplied) ทั้งจากการนำเข้าและผลผลิตในประเทศที่ออกมากตามฤดูกาล ประกอบกับในช่วงฤดูร้อนปีนี้ ความต้องการบริโภคกุ้งยังมีไม่มากนัก

จากรายงานของ National Marine Fisheries Service of United States พบว่า ปริมาณการนำเข้ากุ้งของสหรัฐอเมริกาเดือนกรกฎาคม 2558 ปรับตัวลดลงจากเดือนก่อนและเดือนเดียวกันปีก่อนร้อยละ 0.9 และ 3.9 ตามลำดับ โดยมีการนำเข้ากุ้งสูงสุดจากอินเดีย รองลงเป็น เอกวาดอร์ อินโดนีเซีย ไทย และเวียดนาม (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10

การนำเข้ากุ้ง (ทุกประเภท) ในตลาดสหรัฐอเมริกา (หน่วย: ตัน)

ประเทศผู้ผลิต	2558		%	2558		
	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2		QOQ	ก.ค.	MOM
อินเดีย	24,188	31,429	29.9	11,636	-3.0	29.0
อินโดนีเซีย	27,982	31,028	10.9	9,211	-6.3	12.7
เอกวาดอร์	23,441	21,648	-7.7	9,279	8.8	-10.0
ไทย	16,602	14,551	-12.3	5,291	-1.6	7.4
เวียดนาม	12,357	12,579	1.8	4,063	-16.5	-43.4
จีน	7,113	6,148	-13.6	1,970	-27.4	-15.3
มาเลเซีย	4,413	2,391	-45.8	886	46.9	-24.1
เม็กซิโก	6,580	1,988	-69.8	929	167.7	75.5
อื่นๆ	12,351	11,613	-6.0	4,450	14.3	-25.9
รวม	135,027	133,375	-1.2	47,715	-0.9	-3.9

ที่มา: National Marine Fisheries Service of United States (US NMFS)

เมื่อพิจารณาการนำเข้ากุ้งแยกขายผลิตภัณฑ์ในสหรัฐอเมริกาช่วงครึ่งแรกปี 2558 (ม.ค. - มิ.ย.) โดยรวมเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 8.0 เป็นการเพิ่มขึ้นในทุกผลิตภัณฑ์ โดยสัดส่วนการนำเข้ากว่าร้อยละ 80 เป็นผลิตภัณฑ์กุ้งมีเปลือกแช่แข็งและกุ้งปอกเปลือกแช่แข็งที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.9 และ 1.2 ตามลำดับ ส่วนผลิตภัณฑ์กุ้งแปรรูป กุ้งชุบขนมปังแช่แข็ง และกุ้งอื่นๆ เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.8 18.3 และ 22.5 ตามลำดับ (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11

การนำเข้าแยกขายผลิตภัณฑ์กุ้ง (ทุกประเภท) ในตลาดสหรัฐอเมริกา
(หน่วย : ตัน)

ผลิตภัณฑ์	มกราคม - มิถุนายน		
	2557	2558	%YOY
กุ้งมีเปลือกแช่แข็ง (Shell-on, frozen)	91,252	103,955	13.9
กุ้งปอกเปลือกแช่แข็ง (Peel-off-raw, frozen)	102,145	103,343	1.2
กุ้งแปรรูปอื่นๆ (Other preparations, frozen)	31,233	32,738	4.8
กุ้งชุบขนมปังแช่แข็ง (Breaded, frozen)	19,757	23,363	18.3
กุ้งอื่น ๆ	4,085	5,003	22.5
กุ้งรวม	248,472	268,402	8.0

ที่มา: US-NMFS from INFOFISH Trade News, No.14 & 15/2015

ตลาดญี่ปุ่น เดือนกันยายน 2558 ความต้องการบริโภคกุ้งพื้นตัวอย่างช้าๆ ตามราคากุ้งที่ปรับตัวลดลงและการบริโภคในครัวเรือนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้จากปริมาณการนำเข้าที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเพื่อเตรียมรองรับความต้องการช่วงเทศกาลฤดูใบไม้ร่วงที่จะมาถึง

จากข้อมูล Japan Customs ใน INFOFISH Trade News พบว่า เดือนกรกฎาคม 2558 ญี่ปุ่นมีปริมาณการนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อนและช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 20.6 และ 18.5 ตามลำดับ โดยนำเข้าเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อนในหลายตลาด ยกเว้นไทยกับเวียดนามที่ลดลง แต่เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันปีก่อนการนำเข้าเพิ่มขึ้นในทุกตลาดสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากการบริโภคในประเทศเพิ่มขึ้นจากการส่งเสริมการขายเชิงรุกช่วงเทศกาลของห้างสรรพสินค้าในญี่ปุ่น (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12

การนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งในตลาดญี่ปุ่น
(หน่วย : ตัน)

ประเทศผู้ผลิต	2558		%	2558		%
	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2		ก.ค.	MOM	
อินโดนีเซีย	5,692	6,120	7.5	2,687	44.6	15.6
เวียดนาม	5,368	7,603	41.6	2,885	-6.3	8.1
อินเดีย	3,390	4,724	39.4	3,168	78.4	30.9
อาร์เจนตินา	2,559	1,777	-30.6	1,101	85.0	251.8
ไทย	1,950	2,948	51.2	1,172	-16.5	16.0
จีน	1,792	1,338	-25.3	651	10.5	21.0
อื่นๆ	6,865	7,555	10.1	2,696	3.3	-5.0
รวม	27,616	32,065	16.1	14,360	20.6	18.5

ที่มา : Japan Customs

อย่างไรก็ตาม ในช่วงครึ่งแรกปี 2558 (ม.ค.-มิ.ย.) ญี่ปุ่นมีการนำเข้ากุ้งโดยรวมลดลงจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 7.6 และเมื่อพิจารณาการนำเข้ากุ้งแยกขายผลิตภัณฑ์ในตลาดญี่ปุ่น พบว่า มีการนำเข้าลดลงเกือบทุกผลิตภัณฑ์ ยกเว้นซูชิหน้ากุ้งที่เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 43.8 (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13

การนำเข้ากุ้งแยกขายผลิตภัณฑ์ในตลาดญี่ปุ่น
(หน่วย : ตัน)

ผลิตภัณฑ์	มกราคม - มิถุนายน		
	2557	2558	%YOY
กุ้งสดแช่แข็ง (Frozen, raw)	65,375	59,681	-8.7
กุ้งแห้ง/หมักเกลือ (Dried/salted)	1,049	441	-58.0
กุ้งสุกรมควัน (Cooked & smoked)	126	91	-27.8
กุ้งสุกแช่แข็ง (Cooked, frozen)	9,503	8,537	-10.2
กุ้งแปรรูป (Prepared/preserved)	16,940	16,908	-0.2
ซูชิหน้ากุ้ง (Sushi shrimp with rice)	812	1,168	43.8
อื่นๆ	257	49	-80.9
กุ้งรวม	94,062	86,875	-7.6

ที่มา: Japan Customs from INFOFISH Trade News, No.16/2015

สำหรับการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง และแปรรูปของไทย ในไตรมาสที่ 3 ปี 2558 (ก.ค. - ส.ค.) มีปริมาณการส่งออกรวม 25,261 ตัน คิดเป็นมูลค่าการส่งออกรวม 8,592 ล้านบาท ลดลงจากช่วงเดียวกันปีก่อน

ร้อยละ 8.9 และ 18.5 ตามลำดับ จากการลดลงของปริมาณการส่งออกในตลาดสำคัญ ได้แก่ สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และแคนาดา ร้อยละ 51.5, 5.8, 3.2 และ 14.7 ตามลำดับ เนื่องจากปัญหาการถูกตัดสิทธิพิเศษทางภาษี (GSP) ในสหภาพยุโรป ประกอบกับตลาดสหรัฐอเมริกายังมีสต็อกในระดับสูง และญี่ปุ่นที่ค่อนข้างระมัดระวังการซื้อ (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14

การส่งออกกุ้งแช่เย็นแช่แข็งและแปรรูปของไทย
(ปริมาณ : ตัน, มูลค่า : ล้านบาท)

ประเทศ	ม.ค.-มิ.ย.2558		ไตรมาส 3 (ก.ค.-ส.ค.)		%YOY (ก.ค.-ส.ค.)	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
สหรัฐอเมริกา	25,528	8,858	10,516	3,619	-5.8	-18.2
ญี่ปุ่น	16,274	5,495	6,429	2,165	-3.2	-11.4
สหภาพยุโรป	3,878	1,579	1,431	535	-51.5	-57.7
แคนาดา	2,859	1,050	1,284	449	-14.7	-26.1
เกาหลีใต้	2,317	769	834	281	13.0	-3.9
ตลาดอื่นๆ	15,240	3,907	4,767	1,543	0.5	1.8
รวม	66,096	21,658	25,261	8,592	-8.9	-18.5

ที่มา: กรมศุลกากร ประมวลผลโดย สปท.สำนักงานภาคใต้

2.2 การผลิต จากข้อมูลกรมประมงผลผลิตกุ้งขาวไตรมาสที่ 3 ปี 2558 (ก.ค. - ส.ค.) ออกสู่ตลาดเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 17.9 จากปัญหาโรคตายด่วนที่คลี่คลายลงในระดับหนึ่ง โดยเกษตรกรมีการปรับวิธีการเลี้ยง อาทิ การอนุบาลลูกกุ้งก่อนปล่อย ลงบ่อเลี้ยง การใช้น้ำที่สะอาด และทำความสะอาดบ่อให้ปลอดเชื้อ เพื่อลดความเสี่ยงการเกิดโรคทำให้กุ้งมีอัตราการเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตกุ้งเพิ่มขึ้นแทบทุกภาคยกเว้นภาคตะวันออกที่ผลผลิตยังลดลง

3. มาตรการทางการค้า

3.1 เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2558 กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกาได้รายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ หรือ Trafficking in Persons (TIP) Report ประจำปี 2558 โดยคงอันดับไทยอยู่ในกลุ่ม 3 (Tier 3) ซึ่งคาดว่าจะไม่กระทบกับภาคการส่งออกเช่นเดียวกับปีก่อน แต่อาจส่งผลกระทบต่อจิตวิทยาด้านภาพลักษณ์ของสินค้าไทย

3.2 กระทรวงพาณิชย์สหรัฐฯ ลดภาษีตอบโต้การทุ่มตลาด (AD) กุ้งของเวียดนาม โดยสมาคมผู้ผลิตและส่งออกอาหารทะเลเวียดนาม (Vietnam Association of Seafood Exporters & Producers : VASEP) ระบุว่า ปัจจุบันมีบริษัทของเวียดนาม 32 ราย ได้รับการลดภาษีเหลือเพียงร้อยละ 0.91 จากเดิมถูกเก็บภาษีร้อยละ 6.37 โดยมีบริษัท Fimax VN บริษัทเดียวที่ได้รับสิทธิภาษีร้อยละ 0 ทำให้เวียดนามกลับมามีความได้เปรียบในการส่งออกกุ้งในตลาดสหรัฐอเมริกามากขึ้นเมื่อเทียบกับไทยที่มีอัตราภาษีอยู่ที่ร้อยละ 1.1

4. มาตรการภาคเอกชน

บริษัท ไทยยูเนียนโพรเซ่นโปรดักส์ จำกัด (มหาชน) หรือ TUF เปิด “โครงการประกันราคากุ้งขึ้นตำระหว่างที่ยูเอฟและเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้ง” เริ่มรับสมัครเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งที่สนใจร่วมโครงการฯ ในช่วงวันที่ 16 กันยายน - 7 ตุลาคม 2558 และจะเริ่มโครงการตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2558 - 31 มีนาคม 2559 เป็นเวลา 6 เดือน โดยมีกำลังซื้อประมาณเดือนละ 2,000 ตัน โดยราคาประกันกึ่งขนาด 40 ตัวต่อกิโลกรัมราคา 180 บาท, ขนาด 50 ตัวต่อกิโลกรัม 170 บาท, 60 ตัวต่อกิโลกรัม 160 บาท, 70 ตัวต่อกิโลกรัม 150 บาท, 80 ตัวต่อกิโลกรัม 140 บาท, 90 ตัวต่อกิโลกรัม 130 บาท และ 100 ตัวต่อกิโลกรัม 120 บาท

ทั้งนี้ การรับประกันราคาซื้อขึ้นตำระหว่าง TUF กับเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งไม่ใช่สัญญาจะซื้อขาย (Contract Farming) แต่เป็นราคาที่ TUF รับประกันขึ้นตำให้กับเกษตรกรและเป็นราคาที่สูงกว่าต้นทุนของเกษตรกร แต่หากราคาในตลาดสูงกว่าราคาประกัน เกษตรกรมีสิทธิที่จะขายในราคาตลาดให้กับผู้ซื้อรายไหนก็ได้ และหากราคากุ้งในตลาดต่ำกว่า ทาง TUF จะรับซื้อกุ้งไว้ตามที่ประกันราคาขึ้นตำให้กับเกษตรกร โครงการนี้ถือเป็นการเพิ่มแรงจูงใจให้เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งลงทุนเลี้ยงกุ้งในรอบใหม่ ซึ่งปัจจุบันการผลิตกุ้งมีทิศทางที่ดีขึ้น

5. มาตรการภาครัฐ

ประกาศกรมประมงวันที่ 28 สิงหาคม 2558 อนุญาตให้นำเข้ากุ้งทะเล 3 ชนิดได้แก่ กุ้งขาว กุ้งกุลาดำ และกุ้งฟ้า จากสาธารณรัฐอินโดนีเซียเข้ามาในราชอาณาจักร เนื่องจากสถานการณ์วัตถุดิบในประเทศไม่เพียงพอต่ออุตสาหกรรมแปรรูปกุ้งเพื่อการส่งออก โดยผู้ประกอบการจะต้องแสดงเอกสารหลักฐานประกอบการขออนุญาตนำเข้าตามเงื่อนไขที่กรมประมงกำหนด ทั้งนี้กรมประมงได้ออกประกาศรับรองแหล่งนำเข้ากุ้งขาวของบริษัท P.T. WAHANA LESTAR INVESTAMA ตั้งอยู่ที่เกาะ Seram, Maluku สาธารณรัฐอินโดนีเซีย มีกำหนดระยะเวลา 1 ปี โดยกุ้งที่นำเข้าจะเป็นกุ้งขนาดใหญ่ 20 - 30 ตัวต่อกิโลกรัม ในปริมาณ 1,000 ตัน

อย่างไรก็ตาม ทางสมาคมสมาพันธ์เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งไทยมีความกังวลว่าจะส่งผลกระทบต่อราคากุ้งภายในประเทศและขวัญกำลังใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้ง จึงได้ทำหนังสือลงวันที่ 25 กันยายน 2558 ขอให้ยกเลิกประกาศกรมประมงดังกล่าว

ทั้งนี้ในวันที่ 30 กันยายน 2558 กรมประมงได้ร่วมหารือกับกรมการค้าภายใน สมาคมอาหารแช่เยือกแข็งไทย และผู้ประกอบการแปรรูป เพื่อหาทางออกให้กับอุตสาหกรรมกุ้ง โดยสรุปได้แนวทางแก้ไขปัญหาราคากุ้งตกต่ำใน 2 ประเด็นคือ 1) ราคาน้ำโรงงานของกุ้งขนาด 100 ตัวต่อกิโลกรัม ควรมีราคาไม่ต่ำกว่า 110 บาท เพื่อให้เกษตรกรรชาดทุนและสามารถอยู่ร่วมฟื้นฟูผลผลิตกุ้งของไทยได้อย่างต่อเนื่อง 2) เสนอจัดตั้งคณะกรรมการร่วมภาครัฐ เกษตรกร และเอกชนเพื่อร่วมขับเคลื่อนอุตสาหกรรมกุ้งตลอดสายการผลิตให้ไปในทิศทางเดียวกันอย่างยั่งยืนในอนาคต

นอกจากนั้น กรมประมงได้ชี้แจงว่า ประเทศไทยไม่ได้มีกฎหมายห้ามนำเข้ากุ้งจากต่างประเทศมาผลิตเพื่อแปรรูปและส่งออก เว้นแต่หากประสงค์จะนำเข้ากุ้งจากประเทศอินโดนีเซียจะต้องได้รับอนุญาตจากกรมประมงและผ่านการตรวจโรคที่กำหนดไว้ โดยขณะนี้ยังไม่ได้มีการนำเข้ากุ้งจากอินโดนีเซียเข้ามาในไทย อีกทั้งกุ้งที่จะนำเข้าเป็นกุ้งขนาดใหญ่ 20 - 30 ตัวต่อกิโลกรัม จึงไม่ใช่สาเหตุที่ทำให้ราคากุ้งในประเทศตกต่ำ และผู้ประกอบการไทยยังคงให้ความสำคัญกับการใช้วัตถุดิบกุ้งภายในประเทศเป็นลำดับแรก

เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี
อย่างยั่งยืนของไทย

www.bot.or.th